

Չ Ա Ր Տ Ա Շ

ՕՐԵՐԷԹ 3 ԱՐԱՐ

ԽՕՍԲ

ԼԷՕ ՇԹԱՅՆ ԵՒ ԵԷՆՊԱՀ ՊԵԼԼԱ

ԵՂԱՆԱԿ

ԷՄՄԵՐԻԿ ԲԱԼՄԱՆ

Թարգմանիչ Եւ Րեժիսոր

Ա Շ Ո Տ Մ Ա Տ Ա Թ Ե Ա Ն Ց

891.9922

ՇԻԱ

1923

Ա. անգամ ներկայացուած է 1923 Ս. Զատիկի Բ.

օրը, Բերա, Բըթի Շանի Թատրոնը:

DN 16684

Հրատարակութիւն ԿԱՎՈՕՇԻ

Ցպագրութիւն

Մ. ՏԷՐ ՍԱՀԱԿՍԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Յոթ. Արթուր Մեղակեանի (1879-1957) դասարան
Տիգրան Կանապուրեանի կողմից ձեռագրած է:

Դերբի, 23-4-1975

Մանուկ Տիգրան

Տեղի խնդրով օրինական ըլլալ եւ առանց բարգմանիչէն բոլ-

ստութիւն ստանալու չմեղակայացնել:

Ա Ն Ձ Ի Ն Ք

Առաջին ներկայացման

ԼԷՈՒՌՈՒՏ ՄԱՐԻԱ ԻՇԽԱՆ ԼԻՔԷՐԹ-ՎԱՅԼԷՐՇԱՅՄ

Պ. Ե. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ԱՆՀԻԼԹ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻ

(Անոր կինը)

ԷՏՎԻՆ ՌՕՆԱԼՏ

(Անոնց տղան)

ԷՕՄԷՐ ԱՅՏԸՆ ՊԷՅ

ԿՈՄՍՈՒՀԻ ՇԹԱՍԻ

(Անոնց զարմուհին)

ՕՐ. Թ. ԼԻԻՍԻ

ԿՈՄՍ ՊՕՆԻ ՔԱՆՑԻԱՆՈՒ Պ. Օ. ՊԻՆԷՄԷՃԵԱՆ

ՍԻԼՎԱ ՎԱՐԷՍՔՈՒ (Զարտաշի իշխանուհին)

ՕՐ. ԷՖՐԱԶ

ԶՕՐ. ՌՕՆՇՏՕՐՅ

ԷՕԳԷՆ (ԵԷՆՕ) (Մեծ սպայ, ժենէրալին տղան)

Պ. Վ. ՊԱԼԸՔՃԵԱՆ

ՖԷՐԻ ՔԷՐԷՔԷՇ

Պ. Շ. ԳԱՐԱԳԱՅ

ՄԷՐՕ, ՅԷՐԷՆԵԻ, ԷՆՏՐԷՅ, ՎԻՀԱՏ (Հիծելազօր-

քի սպաներ)

Շանթանի յամախորդներ, երգչուհիներ, պարի ազգիկներ,

հրաւիրեալներ, սպասաւորներ, կարօտներ եւլն.

Ա. ԱՐԱՐ

Վիեննայի մէջ, երգեցիկ սրճարան մը, քեմ,
օթեակներ, սեղաններ, եւլն.

Տ Ե Ս Ի Լ Ա.

Սիւվա, Պօնի, Ֆէրի եւ երգեցիկ սրճարանի յա-
ճախորդներ, աղջիկներ կառսօններ, ելն.

ԱՄԷՆՔԸ.— Պռաւօ՛, Սիւվա, պռաւօ!

ՍԻԼՎԱ.— Հօ՛, եա՛, հօ՛, եա՛,

Ես զաւակն եմ ժայռոտ սարերուն.

Հօ՛, եա, հօ՛, եա,

Բարձր լեռներուն այնտեղ հեռո՛ւն

Ուր կը ծաղկի սիրուն էտլվայս,

Ուր ծիւնը կայ մարգըրտի պէս:

Հօ՛, հօ՛, հօ՛, հէյ,

Սիրտըս ուժգին կը բաբախէ:

Մեզ նման աղջիկներու հետ չըլլար խաղ

Սիրոյ մէջ կ'ուզենք ըլլալ անկեղծ, ապ-
րիլ խաղաղ:

Եթէ կ'ուզես ժամանց յիմար

Գրտիր աղջիկ քեզ յարմար.

Եթէ կ'ուզես ինձ միայն

Սիրել մաքուր սիրով յաւիտեան,

Հոգիս սիրաբաղձ. կուտամ անդարձ:

ԵՈՒՄԲ.— Օ՛, լա՛, լա՛, ծնած եմ այդպէս

Օ՛, լա՛, լա՛, ժայռերու պէս.

Մի համբոյր

Սիրաբոյր.

Ո՞վ կարենայ տաք համբոյր տալ՝

Ամուսինս է ան:

ԽՈՒՄԲ. — Պռավօ՛, Սիլվա, Սիլվա:

ՊՕՆԻ. — Լռեցէ՛ք, դադրեցուցէ՛ք աղմուկը.
առանձնաբար Օրիորդ Սիլվան ի՞նչ պիտի ըսէ:

ՍԻԼՎԱ. — Յարգելի բարեկամներս, այս բա-
ժանումը ինծի համար մեծ վիշտ մըն է: Հոս ան-
ցուցած երջանիկ օրերս չպիտի մոռնամ. ամէնքս
ալ ապրինք այս անուշ յիշատակով. երբ Ամերի-
կայէն վերադառնամ, նորէն հոս իրար կը գտնենք
և հաճելի ժամեր կ'անցընենք: Սիրելի բարեկամ-
ներս, առ այժմ ամէնքիդ ալ մնաք բարով: (Դուրս
կ'ելլէ):

ՖԷՐԻ. — Ամէնքս ալ դիտենք որ հոս, Պու-
տարէշթի մէջ, երկու յաղթական կայ. մէկը կոմս
Էսթէրհազի Միսիսը, իսկ միւսը՝ Ֆօլի-Գաբրիսի
Սիլվա Վառէսըն:

ՊՕՆԻ. — Ի՞նչ ըսիր, ի՞նչ Միսիսը՞. գէշ հա-
մեմատութիւն է առիկա. Միսիսը, մատակ ձի մըն
է. ձիարչաւնեբոու մէջ կրնայ առաջնութիւն շա-
հիլ. բայց Սիլվան, անիկա օւրիշ բան մըն է.
անիկա կին մըն է, հրեշտակ մը, ա՛յնպիսի կին
մըն է. հրեշտակ մը, այնպիսի կին մը, որուն
ներսը դուրսը կին է. մայրը կին է. հօրաքոյրը
կին է, մօրաքոյրը կին է, հայրը... չէ՛, բան...
վերջապէս ամբողջ ցեղը կին է. Սիլվա՛ն, ա՛խ,
Սիլվան այնպէս մէկն է որ... ի՞նչ կ'ըսէք. դուն
ի՞նչ կ'ըսես, Ֆէրի՛:

ՖԷՐԻ. — Աստուած կ'ըսեմ:

ՄԷՐՕ. — Ամէնէն սիրունը, ամէնէն գրեւոր:

ՍԷՐԵՆԻ. — Փափիկ, կլորիկ... շաքա՛ր,
շաքա՛ր:

Ֆէրի.— Միւսներէն աւելի թարմ է, աստուտուն, նոր հրապարակ ինկած...

ՊՕՆԻ.— Տեսա՞ք, իրաւունք չունի՞մ. ուրիշ տեսակ բան մըն է:

Ֆէրի.— Ուրիշ տեսա՞կ. հա՛, հա՛, հա՛... է՛հ, սիրելի Պօնիֆատ, ժամանակին ես ալ ուրիշ տեսակ բան մըն էի, ամէնուն քնացած տտենը, ես այս տեղերը կը թափառէի, ուրիշներուն գործի գացած միջոցին ես աղուոր աղուոր կը քնանայի. ամէնքը երբ իրենց պարտքերը կը վճարէին, ես այստեղէն պարտքով կ'ելլէի:

ՊՕՆԻ.— Ատիկա պակասութիւն մըն է, Ֆէրի՛, դուն միշտ բարի, լաւ մարդ մըն ես եղած եւ այդպէս ալ պիտի մնաս, բայց երեւոյ նայելու չէ՛: Աստուած ալ գիտէ որ դուն ութսուննոց ես:

Ֆէրի.— Ութսուննոցը դուն ես:

ՊՕՆԻ.— Ֆէրի՛, դուն իմ հոգի՞ս ես թէ չէ:

Ֆէրի.— Բարեկամներս, շնորհակալ ըլլանք Պօնիին որ Սիլվան այս աստիճանին հասցուց. Սիլվան այս բարձրութեան հասցնողը Պօնին էր. ասիկա պզտիկ յաջողութիւն չէ՛:

ՊՕՆԻ.— Ի՞նչ կարծեցիք հապա, ե մինակս, այո՛, Սիլվան ես հասցուցի: Իմ շնորհիւս անուն շահեցաւ: Ըսէ՛ նայիմ, դուն իմ հոգի՞ս ես թէ չէ:

ԿԱՌԱՍՈՆ.— Պարոն կո՛մս:

ՊՕՆԻ.— Պատրաստուէ՛ նայինք. քսան հոգինոց սեղան պիտի պատրաստես. կը յիշե՞ս, անցեալ տարի Պուլքրէչէն ութը պարուհի եկած էր, դուն կ'ըսէ՞ս, Ֆէրի՛:

Ֆէրի.— Հարկաւ կը յիշեմ:

ՊՕՆԻ.— Այն օրուան պէս ժամանց մը կ'ու-

զեմ. սեղանները նոյն ձեւով պիտի դնես. ստուգ
շտմբանիա, ճիշտ այն դիշերուան պէս:

ՊԻՆՈՒ.— Այս անգամ որ պատրաստութիւնը
ինչի՞ համար է:

ՖԷՐԻ.— Ինչպէ՞ս, չհասկցա՞ք. Սիլվայի հրա-
ժեշտին առթիւ շքասեղան մը:

ՊԻՆՈՒ.— Իրաւ է. Սիլվան պիտի կորուըն-
ցընենք:

ՖԷՐԻ.— Ոյո՛, երեք և քառասուն շոգեկառ-
քով կ'երթայ Թրիէսթ, և անկէ «Ատրիա» շոգե-
նաւով դէպի Ամերիկա:

ՊԻՆՈՒ.— Իշխանին վիճակը խղճուի է:

ՖԷՐԻ.— Ճի՛շտ է. Էտվին Սիլվան կը սիրէ
խենդենալու չափ: Տեսնենք թի՛նչպէս պիտի հան-
դուրժէ այս բաժանումին: անպատճառ կը մեռնի.

ՊՕՆԻ.— Անհոգ եղի՛ր, թրեւի՛ս, մինչև հի-
մա սէրէ մեռնող եղած չէ: Ատիկա եթէ կարելի
ըլլար՝ ձեր նաւաստ ծառան մինչև հիմա յիսուն
տնգամ մեռած կ'ըլլար:

ՖԷՐԻ.— Պօնի՛, իշխանը ո՛ւր է, ամէն գիշեր
կանոնաւոր կերպով կուգար:

ՊՕՆԻ.— Նայէ՛, լու յիշեցի, Էտվինին համար
հեռագիր մը կայ քովս, Աստուած փորձանքը չի
տայ... նորէն վիեննայէն:

ՖԷՐԻ.— Հօրմէն պիտի ըլլայ:

ՊՕՆԻ.— Կ'երևայ վիեննա կը կանչէ կոր:

ՖԷՐԻ.— Հաւանական է որ Էտվինին և Սիլ-
վային յարաբերութեան տեղեակ է:

ՊՕՆԻ.— Այդ թի՛նչ խօսք է. Էտվինը ո՛ւր, Սիլ-
վային հետ յարաբերութիւն ունենալը ո՛ւր. կը
դարմանամ խելքիդ: Դուն առջափը գիտցիր որ
Սիլվան միայն մէկ պայմանով կարելի է ձեռք

ձգել : Սմուտնութիւն : Իսկ ա՛յդ ալ անկարելի է :

Ֆէրի.— Ինչո՞ւ կարելի չըլլայ :

ՊՕՆԻ.— Կ'երեւայ դուն անոր հայրը չես ճանչնար :

Ֆէրի.— Ատանկ բաներ միշտ պտտահած են :

ՊՕՆԻ.— Այո՛, պտտահած են . բայց ո՛չ գա-
ֆէ-շանթանի աղջկան մը հետ . օրէրայի , օրէրէթի
բրիմատոնայի մը կամ սուպրէթին հետ կարելի է .
էտվինին ընտանիքը չես ճանչնար դուն . անոնք
ձիւնին վրայ կը պտըտին՝ հեռքերնին ցոյց չեն
տար : Ինծի նայէ՛, անոր հայրը . . .

Ֆէրի.— Ի՞նչ նշանակութիւն ունի . ատանկ-
ներուն՝ ամառը էմբէրմէտպլով քնացողներ կ'ըսեն :

ՊՕՆԻ.— Ա՛խ, խոշոր տղա՛յ !

Ֆէրի.— Տղայ, հէ՞ . գիտե՞ս, Պօնի , եթէ ես
ղաւակ մը ունենայի՝ կը յանձնարարէի որ, չէ՛ ,
ի՞նչ յանձնարարել , կը պահանջէի որ իր գիշեր-
ները գաֆէ-շանթաններուն մէջ անցընէ :

ՊՕՆԻ.— Շատ յիշէ . դարձեւրջիկ հայրու-
թիւն :

Ֆէրի.— Քեզի բան մը ըսե՛մ . մարդ այս աշ-
խարհին մէջ կրցածէն աւելի պէտք է խնդայ եւ
զուարճանայ : Տե՛ս, ես եկայ եւ երթալու վրայ
եմ . ինծի չափ շուայտ մարդ քիչ եղած է : Բայց
սա ծերութեանս մէջ երբեմն կը յիշեմ երիտասար-
դութիւնս եւ կը զարթնամ , այո՛ , պարզապէս կը
զայրանամ , եւ տյնքան գէշ կը զայրանամ որ . . .
է՛հ , Ֆէրիս , կ'ըսեմ ես ինծի , ի՞նչ կ'ըլլար հիմա
եթէ ազուրիկ աղջիկ մը . . .

ՊՕՆԻ.— Ֆէրի՛, ճիշտ բռէ՛, դուն հիմա հոգի՞ս
ես թէ չէ։ Ա՛խ, բարեկամներս, չէ՞ որ մենք այս
հաճոյքներուն համար միայն կ'ապրինք։

Ֆէրի.— Այո՛, հաճոյք, կրներ...

[Ե Ր Գ)

Ֆէրի.— Մենք այսպէս սորվեր ենք,
եւ չենք ուղղուիր երբէք,
եւ անկողին չեն կրնար մտնել կանուխ,

Յ ՊԱՐՈՆՆԵՐԸ.— Կանուխ, կանուխ, կանուխ։

Ֆէրի.— Փողոցի լոյսերը,
Շանթանի կէս-կոյսերը
Կ'առնեն մեր խելքը, եւ քունը կը փախչի։

Յ ՊԱՐ.— Փախչի, փախչի. փախչի։

ՊՕՆԻ.— Մենք այսպէս սորվեր ենք
եւ չենք ուղղուիր երբէք,
Ու կեանքը այսպէս ի գուր կը վատնենք։

Յ ՊԱՐ.— Վատնենք, վատնենք, վատնենք։

Ֆէրի.— Երգեր, պարեր եւ պախկներ,

ՊՕՆԻ.— Ծիծաղ, քրքիջ եւ աղջիկներ

Ամէնքը մէկ

Մութ գիշերները կը դարձնեն ցերեկ։

ՊՕՆԻ.— Բաժակաները լի են միշտ։

Ֆէրի.— Մեր դէմքերուն չը կայ վիշտ։

ՊՕՆԻ.— Շէն շող կէս-կոյսեր զուարթերես

Ֆէրի-ՊՕՆԻ.— Կը շողշողան հոս աստղերու պէս

ԱՄԷՆՔԸ.— Աղջիկներ, աղջիկներ շանթանի,

Լաւ գիտէք կեանքը՝ դեռ պատանի,

Անհո՛գ էք, անփոյթ էք շանթանի կոյսեր,

Գերի էք դարձուցեր չափահաս եւ ծեր։

Աղջիկներ, աղջիկներ, աղջիկներ շանթանի

- Գիտէք դուք սիրել ծեր, պատանի,
 Փոխել յաճախ սէր, սիրահար,
 Ու կեանքի բաժակը վատթար,
 Մինչեւ վերջը, վերջը, վերջը կուլ տալ:
 ՊՕՆԻ.— Կիները հուրիններ են,
 Հուրի պէս մեզի կ'այրեն,
 Եւ այդ կրակը մեզի կուտայ հաճոյք:
 ՊԱՐ.— Հաճոյք, հաճոյք, հաճոյք:
 ՊՕՆԻ.— Սիկառի ծուխերը
 Կ'անիծեն մեր խերը,
 Մենք հոս կ'ապրինք ծուխերու պէս թեթեւ,
 Տ ՊԱՐ.— Թեթեւ, թեթեւ, թեթեւ:
 ՖԷՐԻ.— Պարերն ու շամբանիան
 Մեզ ուրախ կեանք կուտան
 Եւ ժամանակը այսպէս կ'անցնի արագ,
 Տ ՊԱՐ.— Արագ, արագ, արագ:
 ՊՕՆԻ.— Երգեր, պարեր եւ պաշտօններ ...
 ՖԷՐԻ.—

(Շարունակել մինչեւ վերջը)

Բ. ՏԵՍԻԼ

- Էտվին, Կառսոն, յետոյ՝ Պօնի
 ԷՏՎԻՆ.— Ասեկա Օրթորդ Սիլվային տուէք:
 Ո՞ւր է:
 ԿԱՌՍՕՆ.— Իր սենեակն է: Կը հագուի:
 (Կ'երթայ):
 ՊՕՆԻ.— Վա՛յ, Էտվին, ո՞ւր էիր. ըսէ՛, դու
 Իմ հագե՞ս ես թէ չէ. բոլոր գիշերը ո՞ւր էիր:
 ԷՏՎԻՆ.— Բիշ մը դորձ ունէի:
 ՊՕՆԻ.— Հեռագիր մը ունիս քոյր:
 ԷՏՎԻՆ.— Նորէ՛ն: Վերջուհիին հետ յարա-

բերութիւնդ խզէ, շուտով եկուր: Կը փոփաքէի
տեսնել ասէ հայրս ինչ պիտի ընէ:

ՊՕՆԻ.— Խենդութիւն չուզեր, հայրդ մի՛ նե-
ղացներ՝ տո՛ւն գնա:

ԷՏՎԻՆ.— Կարելի չէ:

ՊՕՆԻ.— Խելքդ գլուխդ հաւաքէ, աղա՛ն.
Սիւլման քանի մը ժամէն պիտի մեկնի:

ԷՏՎԻՆ.— Ո՛չ, չի կրնար երթալ:

ՊՕՆԻ.— Պիտի երթա՛յ, վճռակա՛ն է: Եւ
միասին պիտի երթանք: Ինձի՛ նայէ, ես քննէ ա-
ւելի փորձառու եւ խելացի եմ: Միտքէդ հանէ՛,
Սիւլմային հետ չե՛ս կրնար... Ասկէ զառ, Սիւ-
լմայէն ուրիշ կին չկա՛յ աշխարհի վրայ: Ան-
պատճառ Սիւլմա՛ն պէտք է:

ԷՏՎ.— Անպատճառ՝ ո. ե՛ս Սիւլմայէն զառ ու-
րիշ մէկը չեմ կրնար սիրել:

Տ Ե Ս Ի Լ Գ.

Անոնք, Սիւլմա

ՍԻԼ.— Դո՛ւն ես, Պօ՛նի, Էսովինը կարծեսցի:
Ա՛, դո՛ւք էք իշխան, նամակնիդ վախճուց ինձի:

ՊՕՆԻ.— Կա՛մ ներս, կա՛մ դուրս, Սի՛ւլմա:

ՍԻԼ.— Այո՛, Պօնի: Էսովի՛ն, վերջին երեկոյ-
թիս ինչե՞ւ չեկար:

ԷՏՎ.— Չեկա՛յ՝ որովհետեւ չե՛մ ուզեր որ եր-
թաս:

ՍԻԼ.— Բայց անկարելի՛ է ասիկա:

ԷՏՎ.— Ե՛ս ալ միասին պիտի դամ:

ՍԻԼՎ.— Ո՛չ, ո՛չ, ասիկա չըլլար, չէ՞ Պօնի:

ՊՕՆԻ.— Ըսէ՛, Էսովին, դո՛ւն իմ հօգի՛ւ ես
թէ չէ՛:

ԷՏՎ.—Անամօթ, սիրած կինս կը սիրես, կը համոզե՛ս և յետոյ առա՛նց կարմրելու կը հարցնես որ ես քու հոգի՞դ եմ թէ չէ։

ՊՕՆԻ.—Այո՛, ի՞նչ կարծեցիր հապա, սիրահա՛ր եմ, կը սիրե՛մ, պիտի սիրե՛մ, Սիլվան ճակատիդ չգրեցի՛ն կարծեմ։ Ա՛, լա՛ւ յիշեցի, Օրիորդ Եռլիշքան տնուշավաճառին ինծի՛ պիտի սպասէր, աչ մնացի. ըսէ՛, դու իմ հոգի՞ս ես թէ չէ։ (Կ'երթայ)։

ՍԻԼՎ.—Էտվին, աղայութիւն մի՛ ըներ, խեղացի եղիր։

ԷՏՎ.—Այո՛, խեղացի, քեզի համար ո՛րչափ դիւրին է։ Սիլվա՛, դուն իրա՛ւ տնսիրտ ես. դուն սա՛ չափ չես տիրեր ինծի։

ՍԻԼՎ.—Սա չափ ալ ?

ԷՏՎ.—Բայց ես նորէն կը սիրեմ քեզի. երկու ամիս քեզմով ապրեցայ և միայն քեզմով կրնամ ապրիլ։ Դի՛ւն ամէն բան մոռցար և...

ՍԻԼՎ.—Դի՛ւն ալ կը մոռնաս որ մը։

ԷՏՎ.—Երբէ՛ք։

ՊՕՆԻ.—(Մտնելով) Եռլիշքան չգտայ. Աստուած գիտէ, ես կիներուն սուտերէն զզուեցայ ա՛լ։ Հոս եկա՛ւ։

ՍԻԼՎ.—Ո՛չ։

ՊՕՆԻ.—Ո՛ր է արդեօք։ Ըսէ՛ք, դուք երկուքդ ալ իմ հոգի՞ս էք թէ չէք. հոգիս չէ՞ք... Է՛հ, երթամ փնտռեմ։ (Կ'երթայ)։

ԷՏՎ.—Այո՛, Սիլվա, դի՛ւն մոռցար։

ՍԻԼՎ.—Ո՛չ։

ԷՏՎ.—Սիլվա, խօսէ՛, Սիլվա։

ՍԻԼՎ.—Խնդրեմ, էտվին, հանդարտէ՛ :

ԷՏՎ.—Ո՛հ, բռէ՛, ինծի կը սիրե՞ս, խօսէ՛

Սիւվա :

ՊՕՆԻ.—(Մտնելով) Գտա՛յ, գտա՛յ !

ԷՏՎ.—Ի՞նչ :

ՍԻԼՎ.—Ո՞վ :

ՊՕՆԻ.—Եււշիքաս : Բայց եթէ չէք ուզեր որ
կորսնցնեմ իմ մինիսիկ բերանով, կորմիր-կոր-
միր շրթունքներով թանկագին Եււշիքաս, շա-
քարիս տուփը ինծի տուէք, շաքար չունենալուս
համար նեղացաւ :

ԷՏՎ.—Հո՛ն է :

ՊՕՆԻ.—Շնորհակա՛լ եմ, շնորհակա՛լ եմ : Ը-
սէ՛ք, դուք իմ հոգի՛ս էք թէ չէք : (Կ'երթայ)

ԷՏՎ.—Քեզի կը սիրեմ, Սիւվա, դուն իմ
բլլալու ես :

ՍԻԼՎ.—Այդ ի՞նչ վիճակ է. էտվին, ինչո՞ւ
Պօնիէն օրինակ չես առներ, ուրախ, զուարթ ե-
ղիր :

ԷՏՎ.—Ձե՛մ կրնար : Սիւվա՛, պիտի չեր-
թաս, չէ՛ :

ՍԻԼՎ.—Էտվին :

ԷՏՎ.—Սիւվա :

ՍԻԼՎ.—Ձե՛լլար, էտվին, պէտք է երթամ,
տսիկա մեր վերջին գիշերն է :

ԷՏՎ.—Սիւվա :

ՍԻԼՎ.—Էտվին :

ԷՏՎ.—Մի՛ երթար, Սիւվա, ես տաանց քեզի
չեմ կրնար ապրիլ :

ՍԻԼՎ.—Կը սիրե՛մ քեզի, է՛տվին :

(Ե Ր Գ)

ԷՏՎԻՆ. — Սիլվա՛, Սիլվա, իմ անուշ, քնքուշ
հոգեակ:

Սիլվա՛, ա՛յնքան սիրեցի քեզ որ մոռցայ
ամէն բան:

Մոռցայ՝ ինչ որ կար ինձ համար մինչեւ
ճիմա սիրական:

Եկո՛ւր, Սիլվա, ինձ մի՛ թողուր, ես
տոկալու երբէ՛ք կաորդ չեմ:

Կեանքս ու պատիւ զոհ տամ սիրոյդ՝
Ինձ մի՛ թողուր, Սիլվա, ես կ'աղաչեմ:

ՍԻԼՎԱ. — Զը՛լար, էտվին, կարելի չէ՛, ես կերթամ
անպատճառ:

ԷՏՎԻՆ. — Մի՛ երթար, սիրուն Սիլվա, կը մնամ
ես անճար:

Դուն իմ միակ սէրս ու կեանքս ես եւ
իմ հոգւոյս իղծն ես համակ

Առանց քեզի չեմ ապրիր, քաղցրիկ,
սիրուն հրեշտակ,

Դուն իմ միակ սէրս ու կեանքս ես եւ
իմ հոգւոյս իղծն ես համակ,

Մ'երթար, Սիլվա, դուն միակ արեւն
ես իմ կեանքիս:

ՍԻԼՎԱ. — Էտվին, քեզի ես կ'աղաչեմ ի զուր,
այդպէս մի՛ պնդեր,

Պէտք է երթամ, եղիբ հանդարտ,
մ'ըլլար այդպէս անհամբեր.

Տղայ չես, էտվին, գիտցիր քեզի յար-
մար ընկեր չեմ արդէն,

Դուն շատ բարձր ես իսկ ես ըստոր,
ուսա՛ղ, հեռու ենք անհասկօրէն

ԷՏՎԻՆ. — Մ'երթար, Սիլվա, դուն միակ արեւն
ես ի՞մ կեանքիս:

ՍԻԼՎԱ. — Էտվի՛ն, մ'ըլլար անողորք, տիբեցիւր իմ
կամքիս:

Դուն իմ միակ սէրս ու կեանքս ես, եւ
իմ հոգւոյս իղծն ես համակ:

Առանց քեզի, չեմ ապրիր քաղցրիկ
սիրուն հրեշտակ:

ՍԻԼՎԱ (Դուն իմ միակ սէրս ու կեանքս ես, եւ
ԷՏՎԻՆ (իմ հոգւոյս իղծն ես համակ,

ԷՏՎԻՆ — Կեցի՛ր, սիրելիս, սիրտիս տէրը դուն
ես միայն:

ՍԻԼՎԱ. — Էտվի՛ն, սիրելիս, սիրտիս տէրը դո՛ւն
ես միայն:

(Գար)

(Կ'երթան)

Տ Ե Ս Ի Լ Դ.

Պօնի եւ աղջիկներ

ՊՕՆԻ.— Եկէ՛ք զաւակներս, եկէ՛ք հրեշտակ-
ներս, ըսէ՛ք նայիմ, դո՛ւք ալ իմ հագի՞ն էք
թէ չէք:

ԵՈՒԼԻՇԹԱ.— Աս ի՞նչ սեղան է:

ՊՕՆԻ.— Հա՛, կը տեսնէ՞ք այս սեղանը. Սիլ-
վայի հրաժեշտին առթիւ պատրաստուած է. բայց
մինչեւ որ Սիլվան չգայ՝ ձեռք գալցնելը ար-
դիւրւած է:

ԵՈՒԼԻՇ.— Դայլի պէս անօթի եմ:

ՊՕՆԻ.— Ձէ՛, ձեռք դարնել չըլլար:

ԱՂՋԻԿ ՄԸ.— Ինչո՞ւ, ատ ի՞նչ ըսել է:

ՊՕՆԻ.— Ի՞նչ կ'ընէք, սեղանը շնորհէ պիտի
հանէք, ասդին եկէք, ասդին, ձեզի անտոռակներ,

եթէ մէկն բանի մէջ ալ առանկ անհամբեր ըլլաք՝
մեր շատ մը գործերը կը դիւրանան :

ԵՈՒԼԻՇ.— Իմ տեղս ո՛ւր է :

ՊՕՆԻ.— Հա՛, տեսէ՛ք. հոս՝ Բրազայի վարդը՝
Միկի, հոս՝ Վիէննայի սոխակը՝ Ռից, հոս՝ Պարչէ-
լօնի աստղը՝ Գլէօ, հոս՝ մեր ծիծեռնակը՝ Լիլի,
հոս՝ արեւելքի աստղը՝ Շարի :

ԱՂՋԻԿ ՄԸ.— Այս գիշեր լաւ պիտի դրօշնունք :

ԵՈՒԼԻՇ.— Իրաւ է, բայց ես բնաւ տրա-
մադիր չեմ :

ԱՂՋԻԿ ՄԸ.— Ամէն գիշեր ըլլայ, տրամադիր եմ :

ՊՕՆԻ.— Ձեզի բան մը ըսե՛մ, աղջիկնե՛ր, հաւա-
տացէ՛ք, ես այս կեանքէն զզուեցայ :

ԱՂՋԻԿՆԵՐ.— Թ՛ օ

ՊՕՆԻ.— Ի՞նչ օ օ!! այո՛, զզուեցայ, յօգնեցայ,
ե՛ւ ասոր վերջը կամ եւ ե՛ւ ալ տակը. ես այս
կեանքէն հրաժարականս պիտի տամ :

ԱՂՋԻԿՆԵՐ.— Հա՛, հա՛, հա՛ :

ԱՂՋԻԿ ՄԸ.— Ապո՛ւշ :

ՊՕՆԻ.— Ապո՛ւշ. պիտի տեսնէ՛ք, և արդէն
պէտք է որ քաշուիմ ալ այս շուայտութիւններէն,
բաժնուիմ ձեռնէ, որովհետեւ...

ԱՂՋԻԿՆԵՐ.— Որովհետեւ ի՞նչ :

(Ե Ր Գ)

Ջո՛ւր է, իմ ծերուկ սիրտս արդէն ալ չի բորբոքիր
Սէր, սիրական սիրտէս շատոնց են տարագիր.

Սառեր է հոգիս. ես չեմ ուզեր ա՛լ սիրամաշուք,
Ջէք կրնար ինձ կրակ տալ, հանգիստ կ'ուզեմ անշուք
Սէրը արդէն վերջացաւ, կիրքն ալ անհետացաւ,

Մնա՛ք բարով , աղուորիկնե՛ր , ա՛լ չեմ ուզեք
վիշտ ու ցաւ :

Բա՛յց , առանց կնոջ չապրիր խեղճ մարդը ,
Ինչպէս առանց արեւի խեղճ վարդը ,
Ուստի ես կ'ուզեմ կիններէն տաք տաք պաչիկ ,
շատ շատ պաչիկ

Աւա՛ղ , առանց կնոջ չապրիր խեղճ մարդը
Ինչպէս առանց արեւի խեղճ վարդը .

Ուստի ես կ'ուզեմ համբոյր անոնց ունքէն ,
Աչքէն , այտերէն , կուրծքէն . շրթունքէն :

ԱՄԷՆՔԸ . — Աւա՛ղ , առանց կնոջ չապրիր խեղճ
մարդը .

Եւլն . եւլն . եւլն .

(Մինչեւ վերջը)

(Պար եւ կ'երթան)

Տ Ե Ս Ի Լ Ե .

Սիւվա , Պօնի , Ֆէրի , Էտվին , ամէնքը

ՍԻԼ . - Շատ ուրախ եմ որ քանի մը ժամ ես
պիտի կրնամ ձեզի հետ անցրնել . խմենք և խըն-
դանք , պարենք , զուարճանանք խենդերու պէս ,
իսկ յ'ոոյ երբ մեկնելուս ժամը կը հասնի , այն
առան քարեկամներուս կուտամ մեկնուով բարեւ
մը , ժպիտ մը , մտերիմ խօսք մը , թերեւս... համ-
բոյր մը , և կը մեկնիմ : Ինծի տիրողը՝ թո՛ղ շամ-
բանիս մը տայ ինծի : Շնորհակալ եմ , իշխան :

ԱՄԷՆՔԸ . — Սիւվային համար :

ՍԻԼ . - Գեղեցիկ ապագային համար :

ԷՏՎ. - Անուշ ներկային համար:

Ֆէրի. - Արտակարգ անցեալին համար:

ՊՕՆԻ. — Վեհափառ առողջութեանս համար:

ԱՄԷՆՔԸ. — Հա', հա', հա', կեցցէ՛ Սիւվան,

Ֆէրի. — Տղաքներս, եկէք քիչ մըն ալ արա՛հը երթանք եւ պարենք:

ԱՄԷՆՔԸ. — Այո', այո', պար, պար:

ԵՈՒԼԻՇԻ. — Դուն ալ կուգաս, Սիւվա, այնպէս չէ՛:

Սիւվ. — Դուք գացէ՛ք. քիչ ետքը ես ալ կուգամ:

Տ Ե Ս Ի Լ Զ.

Պօնի, Էտվին, Սիւվա, Ֆէրի

Սիւվա. — Ա՛խ, մէկը չգիտեր թէ ի՞նչ կ'անցնի մտքէս, ես կ'ուզեմ լալ, լալ...

ԷՏՎԻՆ. — Սիւվա՞: Պօնի, չամբանիա տուր:

ՊՕՆԻ. — Տղաս, պիտի գինովնաս:

ԷՏՎ. — Շամբանիա', Պօնի':

ՊՕՆԻ. — Առ խմէ՛, բայց Աստծու սիրոյն, ըսէ՛ ինծի, դուն իմ հոգի՞ս ես թէ չէ՛:

ԷՏՎ. — Այո', այո', Պօնի, դուն ալ խմէ՛:

Սիւվ. — Պիտի խմենք, բայց օրո՞ւ համար:

Ֆէրի. — (Մտնելով) Բարեկամութեան համար, դաւաճենե՛րս:

ԷՏՎ. — Սիրոյ համար, կեցցէ՛ սէրը:

(Ե Ր Գ)

ՍԻԼՎ. — Ինչո՞ւ այլ տեղ փնտռել երջանկութիւնն
անյատակ

Երբ ան բոյն է դրած այստեղ՝ մեր կուրծքերուն
տակ,

Ուրտեղ որ կայ սէր՝ այնտեղ եւ երջանկութիւն
կայ .

Երջանիկ է ան՝ որ իր մէջ ունի սէր ոսկեայ .

Այն որ ճաշակեր է սիրոյ կենսատու նեկտարէն ,

Որ ուրախ կեանքի բաժակէն է խմեր արդէն :

Կեանքը չարժեր երբ արդէն

Սէրը մարդու սիրտէն

Իսպառ եղած է անհետ ,

Նա մեռած է յաւէտ :

Սէ՛րն է , սէ՛րն է միայն կեանք :

Եւ հաճելի տանջանք ,

Արեւ մըն է ոսկետառ .

Համով , հոտով նեկտար .

Ամէն մարդու մէջ սէր մը կայ՝

Որ անոր կեանք կուտայ ,

Ճակատագիրն է այդ մարդուն ,

Մի՛շտ անբաժան եւ արթուն :

Ա՛հ , ճակատագրէն մի՛ փախչիր՝

Կեանքն ալ չի փախչիր :

Սատանի կտոր մը մեր մէջը միշտ կ'ապրի ,

Սիրուն մարդկանց հմայքէն մեր սիրտը միշտ կ'այրի .

Մեր մէջը միշտ կ'ապրի կտոր մը սատանի ,

Եւ այսպէս կ'ապրին խեղճ աղջիկներ շանթանի :

ՊՕՆԻ. — Սատանի կտոր մը մեր մէջը միշտ
կ'ապրի,

ՖԻՐԻ. Չքնաղ կանանց հմայքէն մեր
էՏՎ. — սիրտը միշտ կ'այրի,

Մեր մէջը միշտ կ'ապրի կտոր մը սատանի,
եւ այսպէս կ'ապրին սիրահարներ շանթանի:
(Պար եւ կ'երթան)

Տ Ե Ս Ի Լ Է.

Եէնօ, ծառայ, յետոյ՝ էտվին

ԵէնՕ. — Իշխանին իմացութեք: Ի՞նչ գեղե-
ցիկ, որքան փառաւոր միջավայր:

էՏՎ. — (Կլմտնէ) Դո՛ւն ես, Եէնօ, այս աս-
տե՛ն ի՞նչ գործ ունիս հոս:

ԵէնՕ. — Անհո՛գ եղիր, բան չկայ:

էՏՎ. — Ե՛րբ եկար, շոգեկառքով եկար:

ԵէնՕ. — Օթոյով եկայ: Առաջ պանդոկը գա-
ցի, ըսին որ հոս ես. արդէն վատահ էի որ քեզի
միայն հոս պիտի կրնամ գտնել:

էՏՎ. — Ըսէ՛ տեսնենք, ինչո՛ւ եկար:

ԵէնՕ. — Էտվի՛ն, Վիեննա պիտի դառնաս,
պէտք է:

էՏՎի՛ն. — Վիեննա՞. հա՛, հա՞, հա՛...

ԵէնՕ. — Կ. րգա՛.

էՏՎ. — Կոչնաղիր:

ԵէնՕ. — Լօնդէնի բանակատեղը պէտք է ներ-
կայ ըլլաս. ժամը հիմա երկուքն է:

ԷՏՆ. — Այս ատեն ինչպէ՞ս կարելի է. շոգե-
կառք ալ չկայ:

ԵԷՆՕ. — Օթօմայիլս քու հրամանիդ կ'ըս-
տասէ. պիտի երթանք:

ԷՏՎ. — Անպատճառ հօրս գործն է. բայց ես
չպիտի դամ:

ԵԷՆՕ. — Տե՛ս, Էտվին, քեզի հետ բարեկամի
մը կամ ընկերոջ մը պէս չեմ խօսիր, այլ մեծ եղ-
բօր մը պէս: Քու այս ընթացքդ՝ մեր գերդաս-
տանին արժանապատուութեան եւ անունին դէմ է.
այս ապրելակերպովդ կ'աքատաւորուի մեր ընտա-
նեկան պատիւը:

ԷՏՎ. — Անմեղ աղջիկ մը սիրելո՞ւս համար:

ԵԷՆՕ. — Անմեղ, ո՛վ գիտէ, թերեւս մինչեւ
իսկ...

ԷՏՎ. — Եէնօ՛, ի՞նչ կ'ուզես ըսել:

ԵԷՆՕ. — Զբօսարանի թեթեւաբարօյ աղջիկ
մը, այնպէս չէ՞:

ԷՏՎ. — Եէնօ՛, կ'աղաչեմ:

ԵԷՆՕ. — Այո՛, և խնդրեմ մի՛ մոռնար որ
դուն ազատ չես. նշանածդ՝ կոմսուհի Շթա
քեզի կը սպասէ:

ԷՏՎ. — Շթասին իմ նշանածն է:

ԵԷՆՕ. — Ինչե՛ր կ'ըսես, Էտվին... դուն ա-
նոր հետ չնշանուեցա՞ր:

ԷՏՎ. — 15 տարի առաջ՝ այո՛, այն ատեն ես
գպրօցական էի, եւ Շթասին պղտիկ աղջիկ մը:

Տ Ե Ս Ի Լ Ը.

Անոնք եւ Սիլվա

Սիլվ. — Էտվի'ն, քեզի կը ուղարկենք, ա', ներեցէ՛ք:

ԷՏՎ. — Մեծ սպայ՝ Եէնօ', օրիորդ Սիլվա վա քօքու:

ՍԷԼ. — Երախտապարտ ենք որ մեր այս գիշերուան ուրախութեան մասնակից պիտի ըլլաք:

ԷՏՎ. — Ո՛հ, ո՛չ: Հիմա պիտի երթայ:

ԵԷՆՕ. — Այո, պիտի երթամ եւ Էտվինն ալ միասին պիտի յանիմ:

Սիլվ. — Իրա՞ւ. ուրեմն այս գիշեր երկու մեկնում կ'այ. ես ալ քիչ ետքը Թրիէսթէ կը մեկնիմ:

ԵԷՆՕ. — Այո՞:

ՍԷԼՎ. — Ներողութիւն, ընկերներս ինծի կ'ըստաան: (Կ'երթայ):

ԵԷՆՕ. — Էտվի'ն, շատ մի' խեղ, գէշ պիտի ըլլաս, ա'լ երթանք:

ԷՏՎ. — Լաւ, բայց կէս ժամէն. դուն գնա՛ Գրիսթալ: Կէս ժամէն կ'երթանք:

Տ Ե Ս Ի Լ Թ.

Անոնք, Պօնի

ՊՕՆԻ. — Վա՛յ, Եէնօ', երա՞զ է. ի՞նչ, դո՛ւն ալ միասին պիտի երթա՞ս:

ԷՏՎ. — Եէնօ', կէս ժամ ետքը եկուր (Կ'երթայ):

ՊՕՆԻ.— Ձմեռնային պարտէզն էինք, պարի
տանն լսեցի որ էտվինը վիեննա պիտի երթայ.
Խնդիրը ի՞նչ է:

ԵԷՆՕ.— Խնդիրը շատ պարզ է. էտվինը բաժ-
նել Սիլվայէն և վիեննա տանիլ:

ՊՕՆԻ.— Եա!

ԵԷՆՕ.— Որովհետև էտվին նշանուած է:

ՊՕՆԻ.— Որովհետև:

ԵԷՆՕ.— Մօրաքրոջը աղջկան կամսուհի Շթա-
սիի հետ:

ՊՕՆԻ.— Վա՛յ անտուակ, այդ մասին բնաւ չէր
խօսած ինձի:

ԵԷՆՕ.— Հարսնիքն ալ այս օրերս պիտի ըլ-
լայ, որոշուած է: Հայրը՝ հրաւիրադիրները ան-
գամ պատրաստել տուաւ. բայց էտվին վիեննա
հասնելէն ետքը պիտի իմանայ:

ՊՕՆԻ.— Սա հրաւիրադիրներէն մէկ հատ
Սիլվային ցուցնեմ:

ԵԷՆՕ.— Բայց հեմա մի՛ ցուցներ. մեր մեկ-
նելէն յետոյ:

ՊՕՆԻ.— Անհոգ եղի՛ր:

ԵԷՆՕ.— Ես Գրիսթալ պիտի երթամ. կէս
ժամ ետքը կուգամ. առայժմ ցտեսութիւն:

ՊՕՆԻ.— Մինչեւ դուք ընկերանամ քեզի:
(Կերթան):

Տ Ե Ս Ի Լ Ք.

էտվին, Սիլվա, Ֆէրի եւ ամէնքը

ԷՏՎ.— Եկէ՛ք, ամէ՛նքդ ալ եկէ՛ք, տեսէ՛ք
ի՛նչ պիտի ըսեմ:

Ֆէրի.— Պիտի ըսես որ վիեննա կ'երթաս,
առիկա իմացանք արդէն:

ԷՏՎԻՆ.— Ո՛չ, ուրիշ բան մը: Օրիորդ Սիլ-
վա վարէսքու Ամերիկա պիտի չերթայ, հոս պիտի
մնայ:

ԱՄԷՆԲԸ.— Պրավօ՛, պրավօ՛:

Սիլվա.— Բայց, իշխան, պէտք է երթամ:

ԷՏՎԻՆ.— Ես կ'արգիլեմ:

Սիլվա.— Ի՞նչ իրաւունքով:

ԷՏՎ.— Ամուսնեկա՛ն իրաւունքով: Բարե-
կամեցիք, Օրիորդ Սիլվա վարէսքուի հետ կ'ա-
մուսնանամ:

Սիլվա.— Բայց ի՞նչպէս կարելի է:

ԷՏՎ.— Հիմա կը տեսնէք. շուտով թուղթ-
դրի:

Ֆէրի.— Վա՛յ անպիտան, գործը լրջացաւ:
Տղա՛ս, հոգի՛ս, անս'ւշտ:

ԷՏՎ.— Փաստաբան մը, կամ նոտար մը,
շտ'ւտ:

ԿԱՌՈՐ.— Այս ժամանակ ո՛ւրկէ գտնեմ:

Ֆէրի.— Կը գտնուի, կը գտնուի. խաղասրտ-
հը բօքէրի սիրահար նոտար մը կայ:

ԷՏՎ.— Կանչեցէ՛ք:

Ֆէրի.— Գաֆէ-չանթաններուն մէջ ծերացայ՝
բայց պտոի մէջ հարսնիք՝ առաջին անգամ է որ
կը տեսնեմ:

Սիլվա.— Բայց էավին, ընտանիքդ ի՞նչ պի-
տի լսէ:

ԷՏՎ.— Կը սիրե՞ս ինծի, Սիլվա:

Տ Ե Ս Ի Լ Ժ Ա .

Անոնք ու նոտարը

Ֆէրի .— Նոտարը եկաւ, Հաստափոր ծե-
րուկս, առ ձեռքդ շուտով գրելը և թուղթը, գրէ
էտվինին անսովոր ուխտը :

ՆՕՏԱՐ .— Եղբո՛յր, աղուոր բօքէն մը կը
դարձնէինք կոր, ի՞նչ ալ տաքցեր էինք, երեք
հատ առ ունէի, ճիշդ ոէսթ քաշելու տեղն էր :

Ֆէրի .— Հոգ չէ՛, ոէսթին բուն տեղը հո՛ւն է :

ԷՏՎ .— Նստեցէք և գրեցէք. «Ես, Քարլ
Մարիա բրէնս Վայլէրշայմ Բօնալտ էտվին՝ Օ-
րիորդ Սիլվա Վարէսքուի հետ պիտի ամուսնա-
նանամ ութը շաբաթէն : Ներկաներէն կը խնդրե-
մ որ վկայ ըլլան :»

(Երգ)

ՍԻԼՎԱ .— Էտվին, ի՞նչ ըրիր,

Խորհէ, լա՛ւ խորհէ, մտածէ, կարելի չէ :

ՆՕՏ .— «Ես Շարլ Մարիա բրէնս Վայլէրշայմ
Բօնալտ էտվին՝ Օրիորդ Սիլվա Վարէսքուի հետ
պիտի ամուսնանամ ութը շաբաթէն : Ներկանե-
րէն կը խնդրեմ որ վկայ ըլլան :

ՍԻԼՎ .— Կարելի բան չէ :

ԱՂՋԻԿՆԵՐ .— Աղջիկներ, աղջիկներ, աղջիկ-
ներ շանթանի,

Լաւ գիտէք կեանքը՝ դեռ պատանի,

Անհոգ էք, անպիտի էք, շանթանի կոյսեր,

Գերի էք դարձուցեր չափահաս եւ ծեր :

ԱՄԷՆՔԸ.— Աղջիկներ, աղջիկներ, աղջիկներ
շանթանի,

Գիտէք դուք սիրել ծեր կամ պատանի:

Փոխել յահախ սէր, սիրահար,

Եւ կեանքի բաժակը վատթար

Մինչեւ վերջը վերջը վերջը կուլ տալ

Մինչեւ վերջը վերջը վերջը կուլ տալ:

ԷՏՎ.— Նօտար ի՞մ յարգելի

Նօտար ի՞մ յարգելի:

ՖԻՐԻ.— Սիրելիներս, մօտեցէք զաւակներս,

Կ'օրհնեմ ձեզի. զոր Սասունած

Զուգեաց մարդիկ մի մեկնեսցեն:

ԷՏՎ.— Կը սիրեմ քեզի:

ՍԻԼՎ.— Ես ալ քեզի կը սիրեմ,

Սիրով ապրինք մէկտեղ

Յաւէտ եւ երջանիկ ըլլանք:

ՖԻՐԻ.— Օրհնեալ ըլլաք, ազնիւ տղաք,

Սիրտիս խորէն հազար մաղթանք:

ՍԻԼՎ.— Ինչու այլ տեղ փնտռել երջանկու-

թիւնն անյատակ,

Երբ ան բոյն է դրած այստեղ՝ մեր

կուրծքերուն տակ.

Որտեղ որ կայ սէր՝ այնտեղ եւ եր-

ջանկութիւն կայ,

Երջանիկ է ան՝ որ իր մէջ ունի սէր

ոսկեայ:

(Երգը կ'աւարտի)

ՖԻՐԻ.— Հօ՛, նուագապետ, Մէնտէլարնի «Հար-
սանեկան Քայլերգը»:

(Պար)

ՏԵՍԻԼ ԺԲ.

Անոնք — Եէնօ

Եէնօ. — Տիկիննե՛ր, պարօննե՛ր, ներեցէք
ինձի՝ եթէ քանի մը ըսպէ խանլարեմ ձեր զուար-
ճութիւնը: Էտվին, կէս ժամ հղաւ արդէն:

ԷՏՎ. — Հիմա... ոչ, չեմ գար:

Եէնօ. — Բայց... չէ՞ որ քիչ առաջ խոստա-
ցար:

ՍԻԼՎ. — Գնա՛ Էտվին, դնա՛, ասիկա իմ
առաջին խնդրանքս է:

ԷՏՎ. — Լաւ, կ'երթամ: Հի՛մա, Եէնօ:

Եէնօ. — Դուքսը քեզի կը սպասեմ: (Կ'եր-
թայ):

ՏԵՍԻԼ ԺԳ.

Բացի Եէնօէն՝ առաջուանները

ՍԻԼՎ. — Էտվին, մինչեւ վերադարձդ հոս
քեզի պիտի սպասեմ:

ԷՏՎ. — Շնորհակալ եմ, սիրելիս:

(Երգ)

Կեցիր բարով, իմ Սիլվա,
կուգամ հաւատա:

ՍԻԼՎ. — Երթաս բարով, իմ Էտվին,
Հոս կուգաս կրրկին:

Դուն իմ միակ սէրս ու կեանքս ես եւ
 իմ հոգւոյս իղծն ես համակ,
 ԷՏՎ. Առանց քեզի չեմ ապրիր, քաղցրիկ
 ՍԻԼ. հրեշտակ,
 Դո՛ւն իմ միակ սէրս ու կեանքս ես, իմ
 հոգւոյս իղծն ես համակ:
 ՍԻԼՎ. Գընա, սիրելիս, սիրտիս տէրը
 դուն ես միայն:
 ԷՏՎ. Կ'երթամ, սիրելիս, սիրտիս տէրը
 դուն ես միայն:

(Էսվին կ'երթայ):

ՍԻԼՎ. — Էսվին, եկուր նորէն:

(Երգը վերջ կը գտնէ)

ՏԵՍԻԼ ԺԴ.

Անոնք, Պոնի

ՊՕՆԻ. — Ես պատրաստ եմ, միայն «սա աղ-
 ոտ» վրձինս դնելու տեղ չգտայ: Ճեպընթացին
 շատ ժամո՞նակ չ'այ. երթանք... Ըսէ՛ նայիմ,
 դուն իմ հոգի՞ս ես թէ չէ:

ՍԻԼՎ. — Պոնիֆաս, մի՛ նեղանա՛ր ինձի, բայց
 ես... ես... պիտի... չմեկնիմ:

ՖԵՐԻ. — Սիլվան հոս պիտի մնայ:

ՊՕՆԻ. — Ի՞նչ, ի՞նչ, ի՞նչպէս:

ՖԵՐԻ. — Սիլվան ել մնայ հոս՝ իբրեւ իշխա-
 նուհի Էսվին:

ՊՕՆԻ. — Ասիկա ըլլալիք բան չէ, Էսվին քե-
 ղի հետ կառաւ ի ըրեր:

ՍԻԼՎ.— Ո՛հ, ո՛հ, կը սխալիս :

ՊՕՆԻ.— Անկարելի է. էտպինին համար ան-
կարելի է նշանուել :

ՍԻԼՎ.— Անոր համար անկարելի՞ է :

ՖԵՐԻ.— Ինչո՞ւ :

ՊՕՆԻ.— Որովհետեւ էտպինը ուրիշ նշանած
մը ունի արդէն, մօրաքրոջը աղջիկը՝ Կոմսուհի
Շթասին :

ՍԻԼՎ.— Դուն կը ստես, Պօնի, ասեալ է :

ՊՕՆԻ.— Ըսէ՛, դուն իմ հոգի՞ս ես թէ չէ :
Նայէ՛, հրաւէրագիրն ալ ունիմ. Եէնօն ասեալա :

ՍԻԼՎ.— Քիչսան Լիբէրթ Վայլէրշայմ Լիբէր
Մարիա և իր կողակիցը իշխանուհի Լիբէրթ Վայ-
լէրշայմ Աննիլթա, պատիւ ունին ձեզի հրաւիրե-
լու իրենց որդւոյն իշխան Վայլէրշայմ Րօնալտ Էտ-
պինին՝ իրենց քեռաղջկան Կոմսուհի Օլէնպէրկ Ա-
նտաթասիա Շթասիի հետ ամուսնութեան հանգե-
օինն :

ՊՕՆԻ.— Տեսա՞ր... Ըսէ՛, դուն իմ հոգի՞ս
ես թէ չէ : Սիլվա, քեզի ամուսնութիւն չի վայլեր,
դուն արուեստագէտներուն ընտանիքին կը պատ-
կանիս : Միթէ կեանքի մէջ քեզի միայն մէ՞կ հոգի
պէտք է. դուն պէտք է ունենաս հինգ, տասը,
հարիւր հազար պաշտողներ, դուն պէտք է իշխես
հարիւրաւորներու, դուն միալու ես Չարառչի իշ-
խանուհի :

ՍԻԼՎ.— Իբրեւոնք ունիս, ես արթիթ եմ,
եւ ամուսնանալու չեմ... եւ էտպինինը չեմ կըր-

Նոր ըլլալ... ես պէտք է ըլլամ եւ մնամ միայն
Սիւվա վարէսքու... Էտվին այս բանը ընելու
չէր... Բայց ինչու չընէր... չէ՞ որ ան իշխան
մըն է, իսկ ես... այո՛, այո՛, ես պէտք է մնամ
Սիւվա, իշխանուհի, Չարտաշի, ոչ թէ իշխանուհի
վայլերչայմ... այո՛:

(Երգ)

Այր մարդիկ, անառակ, ա՛խ, յար մարդիկ
Կիներըս ըրած են խաղալիկ:

«Առանց քեզի չեմ ապրիր,

Հաւտա չեմ ապրիր,

Առանց քեզի կեանք չունիմ,

Առանց քեզի չեմ ապրիր,

Հաւտա չեմ ապրիր,

Առանց քեզի կեանք չունիմ»

Հաւտա կեանք չունիմ:

Միշտ այս խօսքերով կը խաբեն անմեղ կիները,
Միշտ այս խօսքերով կը խաբեն անմեղ կիները:

Ա՛խ, ճակատագրէն մի՛ փախչիր:

Կեանքն ալ չի փախչիր,

Ա՛խ, կիներ խղճալի, ա՛խ, խղճալի կիներ,

Այր մարդոց հանոյքին դուք գերի էք դարձեր,

Կը վառեն մեր հոգին. կը տանջեն, կը խաբեն

եւ այսպէս կ'ապրինք մենք կիներս ամէն:

(Սիւվան կը նուաղի, կը օտարանայ):

ՏԵՍԻՆ ԺԶ.

Ֆերի, Ծառան, յետոյ՝ նուագածուն

Ֆիֆի.— Ժամը երեքն է... ես այս ատեն
կրնամ ատեն երթալ... դեռ չեմ կանուխ է...
կառսո՛ն... շո՛ւտ, Տուգայի գինի... (Հրաւիրագի-
րը կը կարդայ). Յիկա՛ն... նուագէ ինծի համար:
Ա՛յնպիսի կտոր մը կ'ուզեմ որ գնէ վայրկեանի մը
համար՝ մոռցնել տայ ինծի իմ բոլոր վիշտերս:

Վ Ա Ր Ա Դ Ո Յ Ր

Բ. ԱՐԱՐ

Դուքսին ապարանքին մեջ սալօն մը

Տ Ե Ս Ի Լ Ա .

Իշխան-իշխանունի

ՔՕՐՕ. — Ուրախութեան օր է այսօր,
Ուրախ ըլլանք, բարեկամ
Հաճոյքով եւ պարով անցնին բոլոր
Մեր ժամերը, ո՛վ բարեկամ:

ԻՇԽ. — Տես, Աննիլթա, տես՝ ի՛նչպէս կը
պարեն, ի՛նչպէս կ'զբօսնուն:

ԱՆ. — Այո:

ԻՇԽ. — Ես աւելի ուրախ եմ որ կրցայ բա-
րեկամներու զուարճութեան այսպիսի գեղեցիկ
առիթ մը պատրաստել:

ԱՆ. — Անշուշտ, Լէօբօլտ:

ԻՇԽ. — Եւ ի՛նչ առիթ, ի՛նչ յարմար առիթ՝
մեր բարեկամներուն հանդիսաւոր կերպով յայ-
տարարելու համար մեր զաւակներուն ամուսնու-
թեան որոշումը: Գո՞հ ես:

ԱՆ. — Հարկաւ գոհ եմ:

ԻՇԽ. — Տես, տես, մեր սիրելի զաւակները
ի՛նչպէս պարելով վերացեր են. երկու աղաւնիներ:

ԱՆ. — Այո, անթեւ աղաւնիներ. կարծեմ այս
կողմը կուգան:

ԻՇԽ. — Ուրեմն մենք հեռանանք, Թերեւս
կ'ուզեն մինակ մնալ, Թերեւս իրարու քսելիքներ
ունին:

ԱՆ.— Իրաւ է, յալօն երթանք:

ԻՇԽ.— Աննիլթա, չե՞ս կրնար գաղտնի մտիկ
ընել անոնց խօսակցութիւնը:

ԱՆ.— Անհոգ եղիր, ատիկա իմ հին սովո-
րութիւնս է: (Կ'երթան)

Տ Ե Ս Ի Լ Բ.

ԷՏՎԻՆ-ՇԹԱՍԻ

ԷՏՎԻՆ.— Օ', Շթասի, կամաց:

ՇԹԱՍԻ.— Նստէ հոդ եւ ուշադիր ինծի նայէ:

ԷՏ.— Նայիմ:

ՇԹ.— Միայն նայիլով չրլար, պէտք է նսեւ
որ ինծի հետ սա անհոգի ընթացքիդ վերջ տաս,
եւ... ամուսնանանք... հօրդ փափաքն ալ այս է:

ԷՏ.— Այո, գիտեմ:

ՇԹ.— Ըսէ տեսնեմ, կը սիրե՞ս:

ԷՏ.— Ո՞վ:

ՇԹ.— Մի յուզուիր, տղա՛ս, բան... Սիլվան:

ԷՏ.— Ուրկէ իմացար:

ՇԹ.— Եէնօն ըսաւ: Քեզի բան մը ըսեմ,
մինչեւ որ այս խնդիրը չկարգադրուի, կարելի
չէ որ մեր փափաքսերը գոհացում գտնեն:

ԷՏ.— Եղած է:

ՇԹ.— Կատարելապէ՞ս:

ԷՏ.— Է՛հ...

ՇԹ.— Հա՛, ուրեմն առժամանակեայ կերպով:

ԷՏ.— Ո՛չ:

ՇԹ.— Քու հօս եկած գիշերդ՝ Սիլվան ալ
Պեթերիկա մեկնեն է:

ԷՏ.— Է՛յ, ուրի՞շ, ուրի՞շ :

ՇԹ.— Ուրի՞շ... ուրիշ այն որ հակառակ հարիւր անգամ հեռագրելուդ՝ Սիլվայէն պատասխան չես կրցած ստանալ :

ԷՏ.— Շեթասի՛, բաւական է :

ՇԹ.— Քեզի միայն մէկ բան պիտի հարցնեմ. ըսէ՛ գեղեցի՞կ էր :

ԷՏ.— Սյո :

ՇԹ.— Ինձմէ աւելի՞ գեղեցիկ :

ԷՏ.— Բաւական է ըսի, Շեթասի :

ՇԹ.— Երկու ամիսէ ի վեր հարսնիքի պատրաստութիւն կը տեսնուի, եւ միշտ ալ յետածգուեցաւ :

ԷՏ.— Ես յանցաւոր չեմ, պատասխանի՛ր սպասեցի :

ՇԹ.— Ի՞նչ պատասխան :

ԷՏ.— Ես յանցաւոր չեմ, պատասխանի՛ր սպասեցի :

ՇԹ.— Ի՞նչ պատասխան :

ԷՏ.— Ոչինչ, ոչինչ :

ՇԹ.— Էտվի՛ն, հարսնիքը հիմա կամ երկու ամիս յետոյ ըլլայ, ի՞նչ մնաս ունի, դուն ինչպէս որ կը փափաքես...

ԷՏ.— Ննորհակալ եմ, Շեթասի :

ՇԹ.— Էտվին, չես գիտեր թէ որչափ երջանիկ եմ հիմա, թրա լա լա,

ԷՏ.— Քեզի սիրած եմ ես անչափ, թրա լա լա, ատոր եղիր վստահ,

ՇԹ.— Շուտ կը միանանք՝ եւ ընդ միշտ, թրա լա լա, եւ կ'ապրինք շատ ուրախ

ԷՏ.— Ձեներ ունենար մենք երբէք վիշտ, թրա լա
լա, եւ կ'ապրինք շատ ուրախ,

ՇԹ.— Խօսէ ինձի սիրոյդ ճասին թրա լա լա,
իմ սիրելի, աղու որ էտվին,

ԷՏ.— Ես կը սիրեմ իմ սիրունիկ Շթասին,
հաւատա իմ խօսքին:

ՇԹ.— Եկուր, միասին բոյն շինե՛ք եւ մէկտեղ ապրինք,
երջանիկ ըլլանք, վայլենք բիւրաւոր բարիք,
Բայց ես անդարձ կը փախչիմ թէ դաւաճան ես,
Դուն կ'երթաս դէպի հիւսիս, դէպ հարաւը ես,

ԷՏ.— Առանց քեզի օրերս ամբողջ կատարեալ
տանջանք.

Միայն քեզի սիրեցի, երջանիկ ըլլանք,
Իսկ դուն իմս ես, Շթասի, այս ինչ մեծբերկրանք
Ուրախ օրեր Կ'ուտ ունի՛ք, ամէն ցաւ մոռնանք:
ՏՈՒԷԹ.

Տ Ե Ս Ի Լ Գ.

Իշխան-Իշխանուհի

ԻՇԽԱՆ.— Է՛, Աննիլթա, ինչպէ՞ս, լսեցի՞ր
խօսակցութիւնը, կը սիրուըտէին կսր. չէ՞:

ԱՆՆԻԼԹԱ.— Ա՛խ, Լէօբօլտ:

ԻՇԽ.— Այդ ի՞նչ է, կուլա՞ս:

ԱՆ.— Այո, ի՞նչ ընեմ:

ԻՇԽ.— Ի՞նչ կայ:

ԱՆ.— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, մեր ծագուկները
իրար չեն սիրեր կարծեմ:

ԻՇԽ.— Ինչէ՞ն հասկցար, բա՞ն մը ըսին:

ԱՆ.— Այո, թէեւ լաւ մը չհասկցայ, բայց
էտվին սիւսէն պատասխանի մը կ'սպասէ եղբ,
եւ կը կարծեմ որ...

ԻՇԽ. — Ի՞նչ կը կարծես որ...

ԱՆ. — Կը կարծեմ չէ, վստահ եմ որ ան ժիւսին եւ էտփինին մէջ բան մը պատահած է, այնպիսի բան մը որ... փորձանք, հասկցար, չէ՞:

ԻՇԽ. — Փորձանք, ի՞նչ փորձանք... բա՛ն... այսինքն...

ԱՆ. — Այո, Լէօթօլտ, այսինքն:

ԻՇԽ. — Օհ, ահարկո՞ւ փորձանք:

ԱՆ. — Այո՛, ահարկո՞ւ փորձանք:

ԻՇԽ. — Ի՞նչպէս ազատիլ, Աստուած իմ, ի՞նչպէս: Խենդենալու բան է:

ԱՆ. — Լէօթօլտ, սիրելիս, մի յուզուիր, պաղարիւն եղիր. ի՞նչ ընենք, պզտիկը գիւղ մը, ստնտուի մը կը յանձնենք, հոն առանց մէկը իմանալու թող մեծնայ:

ԻՇԽ. — Գի՞ւղ մը, ստնտուի՞ մը, ո՛չ, երբէք. քնդհակառակը հոս պիտի պահեմ, եւ իբր պատիժ պիպրօնով պիտի մեծցնեմ:

ԱՆ. — Պիպրօնով, ի՞նչ կ'ըսես, Լէօթօլտ, կը մոռնամ որ պզտիկ Վէյլէրշայմ մըն է:

ԻՇԽ. — Այո, Վէյլէրշայմ մը որ Վարէսքուով խառնուած է:

ԱՆ. — Հիմա թողունք ատիկա, սիրելիս, ատոր դարմանը իր ժամանակին կը գտնենք, հիւրերէն հեռու մնացինք, երթանք:

ԻՇԽ. — Իրաւունք ունիս, երթանք: (Կ'երթան)

Տ Ե Ս Ի Լ Դ.

ՊՅԵՒ-ՍԻՂԱ-ԾԱՌԱՅ-ԵՅՅՈՅ՝ ԻԵՒԱՆ ԱՅՆԻՍԻԱ
ՆՔԱՍԻ-ԷՏՎԻՆ ԵՒ ԻԻԼԵԲԵ

ՊՕՆԻ. — Իմացուցէք. Կոմս Պօնի Պօնիֆաս Քանցիանու:

ՍԻԼՎԱ. — Եւ իր կինը՝ Կոմսուհի Քանցիանու:

ՊՕՆ.— Իրաւունք ունիք, կոմս եւ կոմսուհի Պօնի Պօնիֆաս Քանցիանու: Շաքար մը կ'առնէ՞ք, բարեկամս:

ՍԻԼ.— Պօնի:

ՊՕՆ.— Հրամմեցէք:

ՍԻԼ.— Մէկ վայրկեանի մէջ երկու կաֆ ըրիր, եթէ այսպէս շարունակես՝ մեր խաղը պիտի յայտնուի:

ԻՇԽ.— Օ', աչքերուս հաւատա՞մ արդեօք. կոմս Քանցիանուն, մեր Պօնին հոս, եւ իր տիկինն ալ միասին, քեզի չարահնի, ամուսնացար եւ մեզի չիմացուցիր: Կոմսուհի:

ՊՕՆ.— Հաւատացէք, իշխան, որ բան, բան եղաւ այնպէս չէ՞, գիտէ՞ք, մենք մեղրալուսնի մէջ ենք:

ՍԻԼ.— Պօնի:

ՊՕՆ.— Այո: Շատ յանկարծական էր, պարզապէս խաղ մը:

ՍԻԼ.— Պօնի:

ԻՇԽ.— Խա՞ղ մը

ՊՕՆ.— Չէ, խաղ չէ, կատարեալ վէպ մը պիտի ըսէի:

ԻՇԽ.— Պօնի, միշտ նոյն զուարճախօս Պօնին ես:

ՊՕՆ.— Այո միշտ նոյնն եմ:

ԻՇԽ.— Ինչ որ է, բոլոր սրտովս կը շնորհաւորեմ ձեզի: (Շքասի եւ հիւրեր):

ՊՕՆ.— Ես ալ:

ՍԻԼ.— Պօնի:

ԻՇԽ.— Ահա՛, քեռաղջիկս՝ կոմսուհի Շթասի:

ՊՕՆ.— Մեծ պատիւ է ինծի համար: Հրամմեցէք:

ԻՇԽ.— Պօնի, շատ լաւ ըրիր որ եկար, էտ-
վին շատ ուրախ պիտի ըլլայ: Ո՞ւր է էտվինը,
Շթասի:

ՇԹԱՍԻ.— Նամակ մը գրելու համար իր սեն-
եակը ելաւ, երթամ իմաց տամ:

ՊՕՆ.— Ձէ', չէ. ասոր համար յոգնելու ի՞նչ
հարկ կայ. ահապարե ու պէտք չունինք, հարկաւ
պիտի գայ: Օրիորդ...:

ՄԱՔ.— Կարծեմ տիկին կոմսուհին Սիլվային
կը նմանի:

ՍԻԼ.— Ո՞վ, ե՞ս, պարոն:

ՄԱՔ.— Սիլվա Վառէսքուն, մինչեւ իսկ այս
անգամ Նիւ-Եօրքի Վառիէթէին մէջ տեսած էի:

ՍԻԼ.— Օհ, Սիլվա Վառէսքուն:

ՄԱՔ.— Կո՛մսնայա՞ք Սիլվան:

ՍԻԼ.— Ես չեմ ճանչնար, բայց ամուսինս կը
ճանչնայ կարծեմ, այնպէս չէ՞, Պօնի: Պօնի:

ՊՕՆ.— Հա՛... ի՞նչ կայ:

ՍԻԼ.— Դուն Սիլվա Վառէսքուն կը ճանչնա՞ս,

ՊՕՆ.— Ե՞ս... կրնայ ըլլալ:

ՍԻԼ.— Իրաւունք ունիք. ասիկա առաջինը
չէ որ կը պատահի ինծի. այսքան նմանութիւն.
Իրա՞ւ ես Սիլվային այդքան կը նմանիմ:

ՊՕՆ.— Շատ հետաքրքիր բան է, բայց...

ՍԻԼ.— Հիմա ես ալ կը փափաքիմ անգամ
մը գոնէ տեսնել այդ Սիլվան:

ՄԱՔ.— Անոր մասին բաւական կարեւոր
գրոյցներ կան: Իբր թէ հունգար ազնուականու-
թենէն Վիեննացի իշխան մը սիրահարուած է
եղեր իրեն, թէ պիտի ամուսնանան եղեր, եւ թէ
այդ Սիլվան Պուտաբէշթի մէջ Չարտաշի իշխա-
նուհին կը կոչուի եղեր:

ԱՄԷՆՔԸ. — Չարտաշի իշխանուհին:

ՍԻԼ. — Իրա՛ւ զարմանալի բան:

ՊՕՆ. — Եւ շատ զարմանալի, այնպէս չէ՞:

ԻՇԽ. — Վերջացնենք այս խօսքը, Սիլվան
երբէք չի կրնար նմանիլ տիկին կոմսուհիին, կա-
րելի՞ բան է որ հասարակ երգչուհի մը, այնպէս
չէ՞ Պօնի, տիկին կոմսուհիին նմանի:

ՊՕՆ. — Իշխանը արժանապատուութեան
դպիւիլ սկսաւ:

ԷՏՎԻՆ. — Վայ Պօնի, դուն հոս ե՞րբ եկար:

ՊՕՆ. — Չարմանալու ի՞նչ կայ, դուն ըսէ
նայիմ, դուն իմ հոգիս ես թէ չէ՞:

ԻՇԽ. — Հոս նայէ, Էտվին, իր ամուսինը,
կոմսուհի Պօնիֆասը:

ԷՏ. — Օ՛, ամուսնացա՞ր, կոմսուհի... Սիլվա:

ՊՕՆ. — Ոյժանակը պայթեցաւ...

ԱՄԷՆՔԸ. — Ան ալ խաբուեցաւ:

ՍԻԼ. — Իշխանն ալ խաբուեցաւ, Միայն դուք
չէ, ձեզի նման շատերը նմանցուցին: Պօնի, դուն
Սիլվան կը ճանչնայիր, ինչո՞ւ մեր իրարու նմա-
նելու մասին բան մը չըսիր ինծի:

ՊՕՆԻ. — Ի՞նչ կայ ո՞ր, ընդհանրապէս կիները
իրարու կը նմանին: Մանաւա՞ծդ Հունդարուհիները.

ԷՏՎԻՆ. — Կոմսուհին Հունգա՞ր է: Վարպետ
ես, անպիտան:

ՊՕՆԻ. — Շա՛տ ազնիւ էք:

ՍԻԼՎ. — Շա՛տ, շատ երջանիկ ենք. այն-
պէս չէ՞, Պօնի:

ՊՕՆԻ. — Բնակոնքբար, խօսք չի վերցնէր:

ԻՇԽԱՆ. — Կոմսուհի, հրամայեցէք քիչ մը ալ
պարտաւոր երթանք, կը պարենք:

ՍԻԼՎ. — Սիրով, իշխա՛ն:

ՇԹԱՍԻՆ. — Կո՛մս, կ'ուզէ՞ք որ մենք ալ միա-
սին պարենք:

ՊՕՆԻ. — Ինծի համար մեծ երջանկութիւն է:

ՇԹԱՍԻ. — Ինչո՞ւ կեցաք:

ՊՕՆԻ. — Բան... բայց գիտէ՞ք, կինս քիչ յը
նախանձու է, չեմ գիտեր որ... ներեցէք:

ՇԹԱՍԻ. — Ուրեմն, հոգ չէ, ես ուրիշ պար-
ընկեր մը կը գտնեմ:

Տ Ե Ս Ի Լ Ե .

Էտվին, Պօնի

ԷՏՎԻՆ. — Է՞, պարոն, կոմս, այս ի՞նչ զօժե-
տի է:

ՊՕՆԻ. — Հա՛, հա՛, հա՛, նայէ՛ Էտվին, գուն
իմ հո... հո... գի՞տ ես թէ չէ:

ԷՏՎԻՆ. — Ես քու հոգիդ չեմ: Ըսէ՛, շո՛ւտ,
աս ի՞նչ խաղ է:

ՊՕՆԻ. — Կեցի՛ր, համբերէ քիչ մը, մի՛ բար-
կանար:

ԷՏՎԻՆ. — Ըսէ՛:

ՊՍԻՆ. — Քանի՛ ասանկ ինծի թօթուեո՛ խելքս
ալ կը թօթուուի կոր, ըսելիքս կը մոռնամ կոր:

ԷՏՎԻՆ. — Լա՛, ըսէ՛:

ՊՕՆԻ. — Տե՛ս, մենք իբրաք...

ԷՏՎԻՆ. — Ի՞նչ:

ՊՕՆԻ. — Նայէ՛, գուն իմ հո...

ԷՏՎԻՆ. — Ի՞նչ, ըսէ՛:

ՊՕՆԻ. — Ա՛յ, ա՛յ, ա՛յ, թեւս պիտի կտորեալ
Ձգէ՛ որ բռնեմ:

ԷՏՎԻՆ. — Լա՛ւ, ըսէ՛:

ՊՕՆԻ. — Մենք իբրաքու սիրահարուա՞նք...

ԷՏՎԻՆ. — Ի՞նչ:

ՊՕՆԻ. — Չէիք ք:

ԷՏՎԻՆ. — Ինչո՞ւ ամուսնացաք:

ՊՕՆԻ. — Ինչո՞ւ ամուսնացանք...

ԷՏՎԻՆ. — Ա, ո՛ր, ինչո՞ւ:

ՊՕՆԻ. — Կեցի՛ր, շաքար մը ա՛ռ:

ԷՏՎԻՆ. — Ինչո՞ւ ամուսնացաք:

ՊՕՆԻ. — Առանկ մի՛ թօթուեր որ ըսեմ, հան-
դարեւ քիչ մը:

ԷՏՎԻՆ. — Շո՛ւտ ըսէ, ապա թէ ոչ ձեռքէս
կիմա...

ՊՕՆԻ. — Ա՛յ, ա՛յ, ա՛յ, տեղը դի՛ր, տեղը
դի՛ր: Օգնեցէ՛ք:

Տ Ե Ս Ի Լ Զ.

Անոնք, Սիլվա

ՍԻԼՎԱ. — Պօնի, սիրելի Պօնիս, ի՛նչ ունիս:

ՊՕՆԻ. — Օգնութեան հասի՛ր, ներսս դուրսս
իրար ա՛նցաւ. քիչ մնաց պիտի խայթէր ինծի,

ՍԻԼՎԱ. — Ո՞վ:

ՊՕՆԻ. — Ո՞վ, ո՞վ կրնայ ըլլալ... իշամեղուն:
Հոգիս ցաւցուց:

ՍԻԼՎ. — Խեղճ Պօնիս, հոգ մի՛ ըներ. ես
քովդ եմ: Բայց աւելի՛ լաւ է, գնա՛ ներս, ժա-
մանակ կ'անցընես, կր բացուիս: (Պօնի կ'երթայ)

ԷՏՎԻՆ. — Սիլվա!

ՍԻԼՎ. — Սիլվա՛, ո՛րքան անգութ ես: Ինչո՞ւ
եկար:

ՍԻԼՎ. — Նշանածդ տեսնելու համար: Շատ
հետաքրքիր էի:

ԷՏՆ. — Սիլվա՛:

ՍԻԼ. — Այո՛, եկայ ե տեսայ կըշնորհաւորեմ.
Գէշ չէ:

ԷՏՎ. - Սիւվա՛, ներէ՛ :

ՍԻԼՎ. - Յանցաւոր չես: Կը կարծես որ հեռա-
նալէդ ետքը լացի՞. ո՛չ, խնդացի, զուարճացայ:

ԷՏՎ. - Բայց Սիւվա՛ :

ՍԻԼՎ. - Այո՛, խմեցի, խնդացի, պարեցի, եր-
գեցի. յետոյ՝ Պօնին բնաւ քեզի փնտռել չտուաւ.
միակ փափաքս նշանածդ մօտէն տեսնել էր. տե-
սայ. հիմա շատ աւելի երջանիկ եմ:

ԷՏՎ. - Սիւվա՛, ատանկ պէտք էր:

ՍԻԼ. - Բաւական է, ա՛յ չխօսինք, ամուսինս
կ'ախանձի. Էտվի՛ն, դուն ալ գիտես որ ես հի-
նին պէս չեմ ալ:

ԷՏՎ. - Լա՛ւ, բայց բարեկամ մնանք:

ՍԻԼ. - Շատ աղէկ:

ԷՏՎ. - Ուրեմն անցեալ օրերը երազ էին:

ՍԻԼ. - Այո՛, երազ...

ԷՏՎ. - Կը յիշե՞ս, Սիւվա:

ՍԻԼ. - Այո... Կը յիշեմ: (ԵՐԳ)

ՍԻԼՎ. - Օրերն անցեալ երազ էին.

Համոզուած եմ ատոր, Էտվին,

Անցան անոնք մէկիկ մէկիկ:

ԷՏՎ.ԻՆ. - Օրերն անցեալ երազ էին.

Համոզուած եմ ատոր, Սիւվա՛,

Անցան անոնք մէկիկ մէկիկ:

ՍԻԼ. - Էտվի՛ն, եղած էինք երջանիկ
Գեղեցիկ օրեր մենք ապրեցանք,
Տանջանք ու ցաւեր մենք չունեցանք,
Երբեք, չեմ մոռնար ես:

ԷՏՎ. - Սիւվա՛, եղած էինք երջանիկ
Գեղեցիկ օրեր մենք ապրեցանք,
Տանջանք ու ցաւեր չունեցանք մենք
երբէ՛ք:

Սէլվ.- Արդեօք կը յիշե՞ս:

ԷՏվ.-

Սէլ.- Յիշէ՛, Էտվին այն քաղցրիկ օրերը, Էտվին:

(Յ անգամ)

Յիշէ՛ խորունկ մեր այն սէրը Սիլվա՛,
Ա՛խ, թէ ի՛նչպէս լաւ կ'անցնէին այդ օրերը

Սիլվա.- Այո, ասոնք ամենք-ես յիշեցի
Այո, ասոնք ամենք ես յիշեցի,
Այդ օրերուն ես ցանկացի,
Էսվին, Բեզի ես հաւատացի:

Սիլվա.- } Թրալալա ուրախ եինք,

ԷՏվ.- } Թրալալա համբուրեինք:

Ա՛խ, ինչպէս լաւ կ'անցեին այդ
օրերը, (Սիլվա եւ Էսվին)

Յիշե, Էսվին, յիշե, Էսվին,

Ա՛խ, քե ինչպէս լաւ կ'անցնեին այդ օրերը:

Տ Ե Ս Ի Լ Է.

Շքասի-Պօնի

ՇԹԱՍԻ.- Բայց գիտէ՞ք, Պօնի, ձեր այս
ըրածը լաւ բան չէ:

ՊՕՆԻ.- Հաւատացէ՛ք որ ձեզի առաջին ան-
գամ իսկ տեսնալուս, այստեղ, սիրտիս մէջ ոէր
մը արթնցաւ, և վստահ եղէք, շատ խորին սէր մը:

ՇԹ.- Հապա ձեր տիկինը՞:

ՊՕ.- Օհ, իմ տիկինս:

ՇԹ.- Այո՛, եթէ իմանայ ձեր այս տիրոջ այս-
տարարութիւնը:

ՊՕ.- Թող իմանայ, որո՛ւ հոգ, ձեր նայուած-
քովը ծունկերս կը դողան կոր:

ՇԹ.- Բայց դուք տակաւին ձեր մեղքալուս-
նին մէջ էք:

ՊՕ.— Ո՛չ մեղո կայ, ոչ ալ լուսին :

ՇԹԱՍԻ.— Ինծի նայեցէք, բոլոր այրերը ձեզի
պէ՞ս են :

ՊՕՆԻ.— Ինծի նայեցէք, բոլոր կիները ձեզի
պէ՞ս են :

ՇԹԱՍԻ.— Ա՛խ, եթէ ես ամուսին մը ունե-
նամ ե իմանամ որ այսպ ս ձեզի նման... :

ՊՕՆԻ.— Ի՞նչ կ'ընէիք :

ՇԹԱՍԻ.— Ի՞նչ կ'ընէի, մտզերը արմատէն
կը փեթթէի: Ամուսինդ :

Տ Ե Ս Ի Լ Ը .

ԱճՈՃԲ ՍԻԼՎԱ-ԷՏՎԻՃ

ՊՕՆ.— Անտեղուանքը մ'ըլլաք :

ՍԻԼ.— Պօնի: Սա կօշիկիս կապը կը կապե՞ս :

ԷՏՎ.— Ներեցէք, ե՛ս...

ՍԻԼ.— Իշխան, տճուսինս կրնայ ընել :

ՊՕՆ.— Այո, իշխան, կնոջս բոլոր կապերը
կապելու պարտականութիւնը իմս է :

ԷՏՎ.— Անպիտան: Շթասի՞, լա՞ւ ես :

ՇԹ.— Չափազանց լաւ :

ԷՏՎ.— Իրա՞ւ, աղուորս :

ՍԻԼ.— Պօնի, դուն ալ գեղեցիկ բառեր գաիր
նայիմ, քիչ մը ինծի հետ սիրարանէ :

ՊՕ.— Ատիկա դժուար բան է :

ՍԻԼ.— Բան մը ըսէ :

ՊՕ.— Ի՞նչ ըսեմ :

ՍԻԼ.— Ինչ որ կ'ուզես, աղւոր խօսք մը ըսէ :
Շուտ :

ՊՕ.— Ախ, իմ կաշուէն կնիկս :

ՇԹ.— Ինծէ հետ վալս մը կը պարե՞ս :

ՊՕ.— Այո, այո:

ԷՏ.— Ձեզի չըսաւ:

ՊՕ.— Ներողութիւն, հասկցանք, աչքերդ
ստանկ խոշոր խոշոր մի բանար:

ՍԻԼ.— Ինձի հետ պիտի պարես, Պօնի:

ՇԹ.— Կ'ուզեմ այնպէս մը պարել՝ որ ա-
մէնքը նախանձին:

Քուարքերօ

ԷՏՎ.— Սիրունիկ, փոքրիկ հրեշտակ ՇԹասի,
ես կը սիրեմ քեզի

Պարենք, երգենք ես ու դուն՝

Խանդով, եռանդով լեցուն:

Յետոյ մենք երկուքս առանց հոգի

Տանք ինքզինքնիս հաճոյքի:

ՊՕՆ.— Սիրունիկ, խոշոր հրեշտակ Սիլվա
Քեզ սիրելուս հաւտա,

Եկ, Սիլվա, պարենք մենք միասին,

Այսպէս ամէնքն ալ թող նախանձին,

Յետոյ մենք երկուքս առանց հոգի

Տանք մենք մեզի հաճոյքի:

ՇԹԱ.— Եկ, իմ էտվին, եկ բռնենք պար միասին,

Այսպէս ամէնքն ալ թող նախանձին,

Յետոյ մենք երկուքս առանց հոգի

Տանք ինքզինքնիս հաճոյքի:

ՍԻԼ.— Եկ, Պօնիֆաս, եկ բռնենք պար միասին,

Այսպէս ամէնքն ալ թող նախանձին,

Յետոյ միասին սառ շամբանիս

Խըմենք, յետոյ պարենք, երգենք:

ԱՄԷՆ.— Հուրրա, հուրրա, թող ապրի շամբանիան,
 թող ապրի շամբանիան, վազենք մենք սեղան
 Հուրրա, հուրրա, թող ապրի շամբանիան
 թող ապրի շամբանիան, վազենք մեր սեղան,
 Հուրրա, հուրրա, թող ապրի շամբանիան,
 Պարենք, խմենք, երգենք, խնդանք,
 Դաժան ցաւին եկէք մուր տանք,
 Տատկենք, պարենք,
 Լաւ կեանք վարենք,
 Խնդանք
 Դանք, դանք:

Տ Ե Ս Ի Լ. Թ.

Ի յիսան— յեսոյ՝ Սիլվա

ԻՇԽ.— Աստուած գիտէ, հրաշալի են, թրու-
 չուններու պէս կը պարեն. ա՛յն, երիտասարդու-
 թիւն, ես ալ ասոնց պէս յոգնիլ չէի գիտեր: Կը
 պարէի, կը պարէի, կը պարէի...

ՍԻԼ.— Իշխա՛ն, այդ ի՞նչ է:

ԻՇԽ.— Կոմսուհի, ձեզի տեսնելով իմ մէջս
 ալ պարելու փափաք մը ծնու, հրաշալի պարող էք:

ՍԻԼ.— Շատ կնամեծար էք:

ԻՇԽ.— Շատ ճշմարտախօս եմ. գիտէ՞ք, Կոմ-
 սուհի, ես հետզհետէ էտվինին իրաւունք տալ
 սկսայ:

ՍԻԼ.— Ի՞նչ բանի համար:

ԻՇԽ.— Եթէ իրա՛ւ Սիլվա Վառէսքունն ձեզի
 կը նմանի, աղաւ իրաւունք ունի՝ անոր սիրահար-
 ւած ըլլալով:

ՍԻԼ.— Եթէ երբէք այդ սէրը կրկին սկսի,
 և էտվինն ուզէ ամուսնանալ անոր հետ, ի՞նչ
 կ'ըսէիք:

ԻՇԽ.— Օհ, Կոմսուհի, դուք Վէյլէրշայնները
 չէք ճանչնար, իմ զաւակս լայնպիսի բան մը չի

կրնար ընել, անիկա բարձր դասուն կը պատկանի,
և միայն ազնուական դասու աղջկան մը հետ
կ'աճուսնանայ:

ՍԻԼ. — Ուրեմն Չարտաշի իշխանունին պիտի
մոռնայ:

ԻՇԽ. — Արդէն մոռցած է անիկա հիմա Շթա-
սիին հետ ա'յնքան երջանիկ է՝ որքան դուք ձեր
Պօնիին հետ:

ՍԻԼ. — Այո, ճիշտ է: Եկէք իշխան, միասին
պարենք: (Կ'երթան):

Տ Ե Ս Ի Լ Ժ.

Պօնի-Շքասի

ՇԹ. — Ո'րքան կրակոտ էք պարի մէջ: Յոգ-
նեցայ:

ՊՕ. — Թերեւս դուք ալ կրակ ունիք, մարե-
լու համար կրնամ ձեզի լեմօնի շաքար մեծարել:

ՇԹ. — Շնորհակալ եմ:

ՊՕ. — Օրիորդ, ներեցէք ինձի, ներեցէք՝ բայց
զիտեցած եղէք որ կեանքիս մէջ այս առաջին ան-
գամն է որ սիրահարուած եմ. կը սիրեմ ձեզի:

ՇԹ. — Հապա ձեր կի՞նը:

ՊՕ. — Բո՛ւհ, ինչ կարեւորութիւն ունի, ան
իմ կի՞նս չէ որ...

ՇԹ. — Ի՞նչ ըսիք, դուք ամուսնացած չէ՞ք:

ՊՕ. — Ո՛չ... այո... բայց բան... վաղը
կ'ըսեմ ձեզի:

ՇԹ. — Ինչո՞ւ վաղը և ո՛չ այսօր:

ՊՕ. — Իրա՛ւ, ինչո՞ւ այսօր և ո՛չ հիմա: Ըսե՞մ
արդեօք... ինչո՞ւ չլսես, Պօնի: Տեսէք, օրիորդ,
եթէ ես ազատ մէկը ըլլայի՝ ազատ այնպէս՝ ինչ-
պէս... բաները... օրինակի համար... օդին մէջ
թռչող թռչունները, ծովին ձուկերը... ինձի
կրնայի՞ք սիրել:

ՇԹ.— Ատոր պատասխան չունիմ :

ՊՕ.— Մի վախճաք, անկէ՞ կը վախճաք :

ՇԹ.— Ուրեմն դուք անիկա չէ՞ք սիրեր :

ՊՕ.— Կարեւորութիւն մի տաք, հոգիս,
Աստուած վկայ, մէջը պարապ տակառ է :

ՇԹ.— Ինչո՞ւ միտքին կ'ապրիք ուրեմն :

ՊՕ.— Ատոր պատասխանը վաղուընէ տառջ
չեմ կրնար տալ :

ՇԹ.— Ախ, սա այրերը :

(Երգ — ջուկք)

ՇԹԱՍԻ.— Խոսեցունդ չեմ հաւատար,

Մի պրնդեր անդադար,

Ոչքիս մեջ լաւ նայի,

Չեմ հաւատար :

Սիրելու չեմ հաւատար

Եւ մարդու սիրս չեմ տար,

Չեմ հաւատար ոչ ոքի,

Երդումի եւ խօսքի

Չեմ հաւատար :

Ինձ խաբել երբեք մի փորձեր,

Խօսեցում ես համոզուիլ չեմ գիտեր,

Չեմ համոզուիր

Եւ երբեք չեմ խաբուիր :

ՇԹ. ՊՕՆԻ.— Սերը պատրանք է,

Իրաւ փորձանք է,

Սիրող մարդիկ միայն

Դժբախտ են անպայման :

(Կ'երբան)

Տ Ե Ս Ի Լ Ի.

Էտվին—Սիւվա—յետոյ՝ Պօնի

ՍԻԼՎԱ.— Ջարմանալի ես էտվին, ինչո՞ւ եր-
ջանիկ պիտի չըլլամ, տմուտին ունիմ, կը սիրուիմ
կամօտէի եմ :

ԷՏ. — Սաւա ես, Կիջանիկ շէս, Սիւվա, դուն
ինձի կը սիրես:

ՍԻԼ. — Էտվին:

ԷՏ. — Այո, Սիւվա, ըսէ, կը սիրես, ինձի կը
սիրես: (Կը համբուրէ):

ՊՕՆ. — Օ՛ հէյ:

ԷՏ. — Կոմս:

ՊՕՆ. — Իշխան:

ԷՏ. — Ձեր հրամանը:

ՊՕՆ. — Հարկ չկայ, քիչ մը իրար հասկնանք:

ԷՏ. — Լաւ:

ՊՕՆ. — Ըսելիքդ ըսէ նայինք, մի՛ վախնար ըսէ:

ԷՏ. — Պօնի, դուն իմ հոգիս ես թէ չէ:

ՊՕՆ. — Բանադողաւթի՛ն չէ՞:...

ԷՏ. — Պօնի, Սիւվան կ'ուզեմ:

ՊՕՆ. — Ի՞նչ կ'ուզես:

ԷՏ. — Սիւվա:

ՊՕՆ. — Այսինքն բան... կնիկս:

ԷՏՎԻՆ. — Այո՛, ըսէ՛, շաւա:

ՊՕՆ. — Կեցիր, նորէն մի՛ թօթուեր, ուղածդ
ինչ է:

ԷՏՎԻՆ. — Սիւվա՛ն:

ՊՕՆ. — Սիւվա՞ն... Կեցիր քիչ մը մտածեմ...

Սիւվան... Սիւվան... ա՛ն, բարեկամս, առ բարով
վայելես:

ՍԻԼՎԱ. — Պօնի:

ԷՏՎԻՆ. — Իրա՞ն, Պօնի:

ՊՕՆ. — Ա՛ն, սիրելիս, ա՛ն, մեզի պէս բարե-

կամներու մէջ տաանկ բաները ի՞նչ նշանակու-
թիւն ունին:

ԷՏՎԻՆ. — Պօնի՛:

ՊՕՆԻ. - Քանի որ բարեկամս իմ կնիքովն
երջանիկ կրնայ ըլլայ...

ԷՏՎԻՆ. - Ախ, Պօնի...

ՊՕՆԻ. - Կամայ, հիմա պիտի խաճնես ինծի:

ԷՏՎԻՆ. - Սիւվա՛:

ՊՕՆԻ. - Տիկի՛ն, մեր ամուսնութիւնը արդէն
ամուսնութիւն չէր: Բարեկամները մեզի առաւ
աւերի վրայ տեսնելու համար բան մըն էր. իր
բացակայութեամբ փայտդ իմ ամուսնական ի-
րաւունքս կը փոխանձեմ Էտվինին՝ եւ կը հեռա-
նամ: (Կ'երթայ):

ԷՏՎ. - Սիւվա՛:

ՍԻԼ. - Էտվինի՛ն:

ԷՏՎ. - Սիրտերն ամբողջ երբ կը սիրեն

կ'ըլլան կարեւոր,

Ամուսնութեամբ կը դարմանուին այդ վերքեր

Սիրտերն ամբողջ երբ կը սիրեն՝ կ'ըլլան
կարեւոր,

Ամուսնութեամբ կը դարմանուին այդ
վերքեր,

ՍԻԼ.

ԷՏՎ.

Էտվին, Էտվին, ահա դարձեալ միացանք,
Ամիսներով թէեւ հեռու ապրեցանք,

Սիւվա, քեզի շատ կը սիրեմ, հաւատա՛
ասոր,

Սիւվա, անչափ երջանիկ եմ ես այսօր:

ՍԻԼՎ. - Սիրտերն ամբողջ երբ կը սիրեն կ'ըլլան
կարեւոր:

Ամուսնութեամբ կը դարմանուին այդ
վերքեր,

իՏՎ. Սիրտերն ամբողջ երբ կը տիրեն կ'ըլլան
 կարեվէր.
 ՍԻՎ. Ամուսնութեամբ կը դարձանուին այդ
 վերքեր
 Սիլվա, Սիլվա, ահա դարձեալ միացանք:
 ՇԹԱՍԻ.— Էտվիւ, պարելու համար պէտք է
 ես ուրիշք փնտռեմ: Ներեցէք, կոմսուհի (կ'երթան)

Տ Ե Ս Ի Լ Զ.

Սիլվա, ծառայ, ամէնքը

ՍԻԼ. — Վերաբերուս բերէ՛ք:

ԻՇԽ.— Ինչպէ՛ս, կոմսուհի, կ'ուզէք մեկնիլ:

ՍԻԼ.— Այո՛, ի՛նչան, ներեցէ՛ք:

ԻՇԽ.— Գ'աղաչեմ, մի՛ նրթաք, մանկութենէ
 ի վեր իրարու տիրաճարուած երկու սիրտեր ու-
 նինք. անոնց ամուսնութիւնը պիտի յայտարա-
 բեմ. կ'աղաչեմ, մի՛ մեկնիք և այդ հանգէսը ձեր
 ներկայութեամբ պատուեցէ՛ք:

ՍԻԼ. — Լա՛ւ, չեմ մեկնիր:

ԵՄԷՆՔԸ.— Պաշտօ՛, պաշտօ՛:

ԻՇԽ.— Երջանիկ եմ որ այս առիթը կը ներ-
 կայանայ: Եկէ՛ք, զաւակներս Շթասի, Էտվին,
 Եկէ՛ք, ձեզի կուտամ իրարու: Երջանիկ ըլլա՛ք:

ԻՏՎ. Ինձ ներեցէք դուք բարեկամներ,

Սա ճակատագրի կամքն էր,

Սիրտս ուրիշին կը պատկանի,

Ես սիրտ չունիմ սէկ քանի:

Հանդարտ կ'ապրէինք անուշ օրեր,

Մարտը սէր մը մեզ կ'օրօրէր,

Ես ինչպէ՛ս մոռնամ, շատ եմ սիրեր,

Չեմ ունեցեր այդպէս սէր:

Ինձ ներեցէք, ես խոստացեր եմ անոր՝

Պատիւ եւ կեանք, անուն ազնիւ իմ բոլոր:

ՔՕՐՕ.— Քու սիրուհիդ արդեօք ո՞վ է, իշխան, խօսէ
Շատ հեռո՞ւն է, շատ սիրո՞ւն է, արդեօք հո՞ս է

ՍԼ.— Ամիսներով թէեւ հեռու ապրեցանք.

էտվին, քեզի շատ կը սիրեմ, հաւտա անոր.

էտվին անչափ երջանիկ եմ ես այսօր:

ԻՇԽ.— Եւ այդ միւս կիներ ո՞վ է:

ՍԻԼ.— Ես եմ:

ԱՄԼՆՔԸ.— Կոմսուի Քանցիանու!

ՍԻԼ.— Ո՛հ, ես կոմսուհի Քանցիանու չեմ, ես
իշխանուհի Վէլլէրշայմն եմ. էտվի ինձ ամուսինը:

ԻՇԽ.— Իշխանուհի Վէլլէրշայմն:

ՍԻԼՎ.— Այո՛, կարդացէք:

ԻՇԽ.— «Ես էտվին Ռոնալտ Քոուլ Մարիա իշ-
խան Լիբերթ Վէլլէրշայմն Օր. Սիլվա Վարէսքունի
հետ պիտի ամուսնանամ. ի՞նչը չարաթէն: Ներ-
կաներէն կը խնդրեմ որ վկայ ըլլան.»

Բայց անհարելի է. դուք Սիլվա Վարէսքուն,
Չարտաշի իշխանուհին!

ՍԻԼ.— Այո՛, ես Չարտաշի իշխանուհին եմ,
եւ ի՞նչ ուզեմ՝ այս գիշեր ու՞րեւ ամիսը կը վեր-
ջանայ:

ԻՇԽ.— Բայց! բայց!

(Ե Ր Գ)

ՊՕՆԻ.— Սէրը պատրանք է, իրաւ փորձանք
է: Անտաշ մարդիկ միայն դժբաղդ են անպատման:

ՔՕՐՕՆ.— Սէրը պատրանք է

Իրաւ փորձանք է:

Սիրող մարդիկ միայն

Դժբախտ են անպայման:

Գ. ԱՐԱՐ

Պանդոկի մը մէջ — սալօն

ՏԵՍԻԼ Ա.

Պօնի — Սիլվա

ՊՕՆԻ.— Է՛, ալ հանգիստ ես կը կարծեմ:

ՍԻԼՎ.— Հարկաւ:

ՊՕՆԻ.— Աղէ՛կ խաղ խաղացիր ինծի, ճարտարութեանդ հիացած եմ:

ՍԻԼՎ.— Ասոնք աննշան բաներ են:

ՊՕՆԻ.— Աննշան բաներ, վա՛յ սատանայ, ըսել է ասոնք աննշան բաներ են հա՛, տրդեօք ասոնց նշանաւորը ո՞րն է. Աստուած կեանք տայ, Պապօ՛, շնորհաւորելի է:

ՍԻԼՎ.— Կը յանդիմանե՞ս ինծի, Պօնիս:

ՊՕՆԻ.— Ո՛չ Սիլվաս, բայց բան, գիտե՞ս ի՞նչ բերնէս փախաւ, միայն ըսել ուզեցի որ...

ՍԻԼՎ.— Յետո՞յ:

ՊՕՆԻ.— Էտվինին կացութիւնը շատ գէշ է. աղան քեզի համար պիտի մեռնի:

ՍԻԼՎ.— Կը զարմանամ խելքիդ, եթէ չէ մօռցած՝ շուտով կը մոռնայ:

ՊՕՆԻ.— Կ'երդնում որ եթէ Էտվին քեզի հետ չամուսնանայ՝ կը մեռնի:

ՍԻԼՎ.— Իրա՞ւ:

ՊՕՆԻ.— Բայց մի՛ լար... հիմա ես ալ պիտի լամ... մանաւանդ երբ կնոջ մը լալը տեսնամ՝ ես չեմ դիմանար:

ՏԵՍԻԼ Բ.

Անոնք, Ֆէրի

Ֆէրի.— Օ՛, Պօնի, Սիլվա, ուրկէ՞ ուր...
այս ի՞նչ անականկալ է... բաց... այդ ի՞նչ է...
Սիլվա, կուլա՞ս... Պօնի՛, դո՞ւն ալ, ի՞նչ կայ:

Սիլվա.— Կ'աղաչեմ թող ինձի:

Ֆէրի.— Բայց ինքզինքիդ եկուր, Սիլվա,
ես խնդիրը կռահեցի, բայց ասոր համար չեն լար,
ընդհակառակը պէտք է զոհ ըլլալ. դուն դարձ-
եալ Պաշտօնէջի դարձիր, մտածէ, Պաշտօնէջի
պիտի երթաս, հարիւրաւոր հիացողներդ պիտի
չըջապատեն քեզի, հազարաւոր ձեռքեր պիտի ծա-
փահարեն:

Սիլվա.— Ո՛չ, ո՛չ, Ֆէրի, ես ա՛լ բեմ չեմ
ելլեր:

Ֆէրի.— Ենչո՞ւ:

Սիլվա.— Պիտի ամուսնանամ և այդ աղտոտ
կեանքին վերջ պիտի տամ:

Ֆէրի.— Ամուսնանա՞լ. լաւ, որի՞ հետ:

Պօնի.— Էտգինին հետ:

Սիլվա.— Ո՛չ, անո՛ր հետ:

Ֆէրի.— Ի՞նչ բոկ, Պօնիի՞ն հետ, աղա՞յ, ե-
զար ի՞նչ է, այդ միտքէն հրաժարէ, Սիլվա, ե-
կուր դուն նորէն Չարտաչի իշխանուհին եղիր:

Պօնի.— Պաշտօ՛, Ֆէրի: Ես դուրս պիտի
ելլամ քիչ մը, դուն ստ տղուն խրատական դաս
մը տուր:

(Կ'երթայ):

ՏԵՍԻԼ Գ.

Ֆէրի, Սիլվա

Ֆէրի.— Սիլվա՛, աղուոր աղջիկ, ար-
ցունքներդ չորցուր և այդ սիրուն աչուկներովդ
ծերուկ բարեկամիդ երեսը նայէ. նայէ և անոր
խօսքերը լաւ մտիկ ըլլէ: Ինչո՞ւ պիտի ամուսնա-

նաս, դուն ազատ թողուն մըն ես և ուղած հիւ-
ղիդ վրայ կրնաս թափիլ, նեղ վանդակի մը մէջ
դուն ի՞նչպէս պիտի կրնաս ապրիլ: Գիտեմ, սիր-
տըդ արիւնեցաւ քիչ մը, սէրը վերաւորեց յոյ-
սերդ, բայց դուն առկաւին շատ երիտասարդ ես,
թափմ ես, մանաւանդ գեղեցիկ ես, այն բոլորն՝
որ դուն դարձեալ պիտի հագնուիս քաւ կարճ քը-
ղանցքներով զգեստներդ՝ պիտի ունենաս հարիւ-
րաւոր գերիներ, որոնց մէջ դուն պիտի գտնես
գեղեցիկներ, երիտասարդներ, հարուստներ: Մի-
թէ այս ամէնը քաւ վերաւոր հագիդ չեն կրնար
սկստիլ: շատ շուտով կը մոռնաս վիշտերդ, Սիւ-
վա: Տէ՛, դաւադար, խելացի եղի՛ր, ինքզինքիդ
եկուր: Պուտարէշթր առանց Սիւվայի մնաց, առի-
կա գրկուեցաւ իր Չարաշի իշխանուհիէն, այն-
տեղ բոլորը քեզի կը սպասեն, հոն վազէ: Սիւվա:
Պիտի երթա՞ս, չէ՞, Սիւվա: ձերբակ բարեկամիդ
առաջարկը պիտի չմերժես, այնպէս չէ՛:

Սիւվա.— Ա՛յս, Ֆէրքօ, չըլլար:

Ֆէրք.— Այգպէ՞ս... Պօնի, հո՞ս եկուր:
Կառսոն, շամբանիւ և երեք գուլթ, կեցիր:
Ըսէ՛ որ նուագեն, բայց ես կ'ուզեմ այնպիսի ե-
ղանակ մը որ յուսահատ սիրտերուն յոյս և սփո-
փանք ներշնչէ, որ գեղեցիկ առջեւիւր յիշեցնէ,
այո՛, այնպիսի եղանակ մը, որուն մէջ հաճոյքը
դուռայ՝ երբ սէրը հեծեծէ: Գնա՛: Այո՛, ես ահա՛
այնպիսի եղանակ մը կ'ուզեմ: Պօնին ո՞ւր մնաց:
Պօնի՛, Պօնի՛, շուտ եկուր:

ՏԵՍԻԼ Դ.

ԱՆՈՆԵ և ՊՈՆԻ

ՊՈՆԻ.— Ի՞նչ կայ, իրարանցումդ ի՞նչ է:

Ֆէրք.— Բան մը չկայ, մենք շամբանիւ պի-
տի խմենք, այնպէս չէ՛, Սիւվա:

ՍԻԼՎ.— Այո՛ :

ՊՕՆԻ.— Լաւ ես մտածեր :

ՖԷՐԻ.— Մենք թպիտի վերականգնենք զը-
ւարթ ու շէնչող անոթաւը :

ՊՕՆԻ.— Հրաշալի է :

(Երգ)

ՊՕՆԻ ԵՒ ՖԷՐԻ.— Նորէն եկանք իրարու հով,
Շաօ ապրի Սիլվան,
Պէտք է անցնի կեանքը երգով,
Շաօ ապրի Սիլվան,
Վիճօր իսպառ անհետի,
Թող կեանքը մեզի ժրպօի :
Հին օրերուն պէս դարձեալ երգենք պիտի
Հէ՛յ, իրաւ կեանքը մի երազ է ունայն,
Հէ՛յ, իրաւ կուգայ կ'անցնի ամէն բան.
Կեանքը երազ է, չի տեսնուի շաօ երկար,
Պիտի երթաւ՝ ինչպէս եկար :

ՍԻԼՎ.— Մենք բաւական ցաւ ունեցանք

Թող կորչի տանջանք,

Հիմա մոռնանք այ հեծեծանք,

Թող կորչի տանջանք,

Կորաւ իսպառ մեր սիրտէն,

Յիմար հոգիները արդէն :

Մարդու կեանքը աւելի կարճ է վարդէն :

Հէ՛յ, իրաւ կեանքը մի երազ է ունայն,

Հէ՛յ, իրաւ կուգայ կ'անցնի ամէն բան,

Կեանքը երազ է, չի տեսնուի շաօ երկար,

Պիտի երթաւ՝ ինչպէս եկար :

ԱՄԷՆՔԸ.— Հէ՛յ, իրաւ կեանքը մի երազ
է ունայն, եւլն. եւլն.

(Պար. կ'երթան)

ՏԵՍԻԼ Ե.

Կառսօն, Էտվին, յետոյ՝ Պօնի

ԿԱՌՍ.— Հաճեցէք քիչ մը հանգիստ առնել,
ես հիմա կ'իմացնեմ Պարոն կոմսին:

ՊՕՆԻ (Մտնելով).— Վայ, Էտվին, իրաւ որ
նախադգապաշտմ ունեցայ, որ պիտի դաս:

ԷՏՎ.— Սիւվան ո՞ւր է:

ՊՕՆԻ.— Սիւվան, բան, Սիւվան ըսիր, այն-
պէս չէ՞, աւօնն է:

ԷՏՎԻՆ.— Ո՛ր աւօնը:

ՊՕՆԻ.— Գօնսէրին սալօնը:

ԷՏՎ. (Նայելով).— Օ՛, Ֆէրին ալ հոն է, ին-
չո՞ւ եկեր է:

ՊՕՆԻ.— Չեմ դիտեր, մենք ալ շատ զարմա-
ցանք:

ԷՏՎ.— Շուտ կուգա՞յ, ի՞նչ որ է, հոռ կը
ապաստեմ: Պօնի, ես քեզի բարեկամ կը կարծէի.
ըրածիդ հաւնեցա՞ր, գիտէիր որ ես Սիւվան կը
կը սիրեմ, ինչո՞ւ այս խաղը ըրիր. ինծի ապուշի
տե՞ղ դիրք, ըսէ՛, ինչո՞ւ Սիւվան կնիկ է, ըսիր:

ՊՕՆԻ (Խուկարով).— Ես առանկ բան չըսի:

ԷՏՎ.— Քեզի հմ... այս ի՞նչ է. հիմա ել
սուտ քօն, ի՞նչ կարծեցիր ինծի, հէ՞:

ՊՕՆԻ.— Ա՛յ, օգնութի՛ւն, օգնութի՛ւն:

ԷՏՎ.— Ինչո՞ւ մեր տունը բերիր:

ՊՕՆԻ.— Կեցիր, աղայ մ'ըլլաք, ի՞նչ ես կա-
կորդիս փահեր, կամաց հարցաւր որ պատասխա-
նեմ:

ԷՏՎ.— Լաւ, ըսէ՛:

ՊՕՆԻ.— Ես Սիւվային համար կնիկս է չըսի:

ԷՏՎ.— Դուռն շոշորդ ես:

ՊՕՆԻ.— Շոշորդ, շոշորդ ըսիր ինծի, չէ՛, ալ

այս անաբղանքին չեմ կրնար հանդուրժել, ամէն մարդ ալ քիչ շատ արժանապատուութիւն ունի. Սիլվան չկրցար համազել, հետը չկրցար ամուսնանալ՝ բարկութենէդ եկեր ինծի կը դարնուիս կոր, առիկա իբր թէ բաւական չէ եղեր, հիմա ալ Սիլվան նոր երգ մը սկսեր է երգել. «Դուն իմ էրիկս պիտի ըլլաս». ալ ձանձրացայ, զգուեցայ քենէ ալ, Սիլվայէն ալ, իմ ցաւս մոռցեր եմ՝ ձեր ցաւին հետ կ'իյնամ կ'ելլամ կոր, ալ կը բուէ, բաւական է, կը հասկնամ»:

ԷՏՎ.— Օճիքս ձգէ՛:

ՊՕՆԻ.— Չեմ ձգեր, քիչ մըն ալ ես քեզի պիտի թօթուեմ, իմ խեղճ օձիքներս քու ձեռքերուդ մէջ մայեցան, կը հասկնամ կ'ըր, քու ձեռքերուդ մէջ:

ԷՏՎԻՆ.— Ձգէ՛ ըսի:

ՊՕՆԻ.— Չէ՛, առաջ դո՛ւն իմ օձիքս ձգէ:

ԿԱՌԱ.— Պարոն մը կ'ուզէ ձեզի հետ տեսնուիլ:

ՊՕՆԻ.— Էտվի՛ն, էա՛յրդ:

ԷՏՎԻՆ.— Ինծի չտեսնա՛յ, (Կ'երթայ):

ՏԵՍԻԼ Զ.

Պօնի — Իշխան

ԻՇԽ.— Պօնի՛, Պօնի՛, Էտվինը հո՞ս է:

ՊՕՆԻ.— Այո՛, իշխան, հո՛ս է:

ԻՇԽ.— Ո՞ր է, ո՞ր է:

ՊՕՇԻ.— Հոն է... բան... հոս է, վերն է, վարն է, ասդին անդին:

ԻՇԽ.— Հիւանդ չէ, չնայես չէ՞:

ՊՕՆԻ.— Բան չունի, երկաթի՛ պէս է:

ԻՇԽ.— Փա՛ռք Աստուծոյ, թէլէֆօնը ո՞ւր է:

ՊՕՆԻ.— Հո՛ն:

ԻՇԽ.— Շնորհակալ եմ, Պօնի: 142—22:

ՊՕՆԻ. (քեւնոցին վրայ գրելով) 142—22 պէտքը

կ'ըլլայ:

ԻՇԽ.— Ալլօ'... 142—22... այո', 142—22:

ՊՕՆԻ.— Իշխան:

ԻՇԽ.— Ի՞նչ կ'ընեա Պօնի:

ՊՕՆԻ.— Վերարկուներդ կարճ է:

ԻՇԽ.— Ո՛հ, Պօնի, վերարկուս կարճ չէ, ֆրաքս երկար է, Համմէ՞, Ի՞նչ, Ի՞նչ վերարկու, Ի՞նչ ֆրաք... համմ, ... Ի՞նչ կ'ընէք, օրիորդ, ո՞վ բաւ որ վերարկուս կ'արժէ հազար ֆրանք... Եւ... ատանկ բան չըսի, օրիորդ, ես 142—22 ոսկիի... Տէր ողորմեա՛, վերարկուս 142 կամ 22 ֆրանք... օրիորդ, վերարկուի խնդիր չկայ, ես ձեզի 142—22 թիւը բացէք ըսի... ո՞վ բաւ, ես ձեզի ատանք բան չըսի, վերարկուիս համար Պօնիֆոսին ըսի... համմէ՞, ձեզի չցուցուցած Պօնիֆոսին ինչո՞ւ տուի... Տէր Աստուած, այս վերարկուին խօսքը ուրկէ՞ ելաւ... օրիորդ, լաւ մտիկ րէ՛ք, ատոր մասին ետքը կը խօսինք, հիմա ինչի թիւ 142—22ը բացէք, այո՛, 142—22... Փօ՛ւք Աստուծոյ, ալլօ, դո՛ւն ես Անհիթա... ես եմ, էլիկդ... անհագ եղիր հոս է... շատ աղէկ է եղեր, երկաթի պէս... այո, հիմա տուն կը րեւեմ: Պօնի, անսա՞ր Ի՞նչ ըրիր, պատճառ եղար որ էտվինին և Շթաօիին հարսնիքը յետաձգուի. ա՛հ Պօնի ա՛հ:

ՊՕՆԻ.— Իրաւունք ունիք իշխան, բայց հարսնիքը այսօր իսկ կրնանք ընել, ես պատրաստ եմ, շատ դժուար խնդիր մը չէ:

ԻՇԽ.— Ինչե՛ր կ'ընեա, Պօնի:

ՊՕՆԻ.— Վայրկ'ան մը. ձեր թոյլատուութեամբ, Աստուծոյ հրամանով կոմսուհի Շթաօիին ձեռքը կը խնդրեմ:

ԻՇԽ. — Պօնի, ցնդեցա՛ր, Շթասի էտվինը
կը սիրէ, չի համաձայնիր:

ՊՕՆԻ. — Այնպէ՞ս կը կարծէք, վայրկեան մը,
142—22:

ԻՇԽ. — Ի՞նչ կ'ընես:

ՊՕՆԻ. — Ալլօ՛, ես եմ՝ կոմս Պօնի Քանցիա-
նու, հաճեցէք կոմսուհի Շթասին թէլէֆօնին հը-
րաւիրելու... Կոմսուհի, դո՞ւք էք... Նախ՝
յարգանքներս, ինչպէ՞ս էք, լա՞ւ էք. ինծի նե-
ղացա՞ծ էք, այո, իշխանք հոս է: Ձեզի բան մը
պիտի բռնեմ բայց չնեղանաք, ձեզի պաշտօնապէս
իշխանէն խնդրեցի... ամուսնանալու համար...
ոչ, ոչ, իմ հաշւոյս... պատուական անձիս հա-
մար... ձեզի, այո՛, ձեզի... տո՛, ես... ձեր վճառ-
կան պատասխանին կը սպասեմ. ամիս մը յետոյ,
կարելի բան չէ: Հիմա, հիմա, անմիջապէս, հա...
կիթը տեղը հասած է... կ'աղաչեմ, կր պաշտօնիմ,
կ'աղերսեմ... ա՛խ, օրիորդ, մի գոցեր. չլմնցու-
ցինք... ա՛խ, Շթասիս, կ'աղաչեմ և կը սպասեմ
ձեր համաձայնութեան... պատասխանեցէք և ինծի
երջանիկ ըրէք... օ՛հ, շնորհակալ եմ... տուէք
ձեռքերնիդ համբուրեմ... տո՛, ցտեսութիւն: Լսե-
ցի՞ք, անեղ-հայր:

ԻՇԽ. — Ի՞նչպէս թէ աներ հայր:

ՊՕՆԻ. — Հարկաւ, չէ՞ որ Շթասին պատաս-
խանը իմացանք և բան մը ըսե՞մ ձեզի. ալ եսով,
դուով խօսինք:

ԻՇԽ. — Տէր ողորմեա, միտքէ չանցած բաներ
պատահեցան. էհ, ի՞նչ ընենք, քանի որ Շթասին
ալ համաձայն եղաւ, եկուք քեզի համբուրեմ:

ՏԵՍԻԼ է.

Անոնք, Ֆէրի, ծառայ

Ֆէրի. — Ի՞նչ կ'ընես հոս, Պօնի, չես պատ-
րաստուեր տակաւին. Սիլվան արդէն պատրաստ
է: Պիտի երթանք, շարժէ քիչ մը, ի՞նչ կ'ոցեր ես:

ՊՕՆԻ.— Նախ պատիւ ունիմ ձեզի յայտա-
բարելու որ, ես, այսինքն՝ Պօնիս, աչ Սիւվա ա-
նունով կին կը ճանչնամ և ոչ ալ Պուտարէշթ
կ'երթամ։ ուրիշ կնոջ հետ ալ յարաբերութիւն
չունիմ։ հասկցա՞ք երգչուհիներու աւխտեալ պաշտ-
պան մեծարոյ ֆէրի Քէրէքէշ։

Ֆէրի.— Իրաւ որ շատ զուարճալի ես, Պօնի։

ԿԱՌԱ.— Պարոն կոմս, ձեզի երկու կին կը
սպասեն։

ՊՕՆԻ.— Երկու կի՞ն, տեսա՞ք, աներ հայր,
բոլոր խառնակ գործերը իմ գլխուս կը փաթթեն։
(Կ'երթայ)

ՏԵՍԻԼ Է.

Ֆէրի, Իշխան, Իշխանուհի

Ֆէրի.— Ներեցէք պարոն, իշխան Վայլեր-
շայիին հետ տեսնուելու պատիւը ունիմ։

ԻՇԽ.— Այո՛, պարոն, այո՛։

Ֆէրի.— Ես ալ Ֆէրի, Ֆէրի Քէրէքէշ, հա-
ստառ, շանթաւներու սիրահար, երգչուհիներու
պաշտպան՝ Ֆէրի Քէրէքէշ. ձեր զաւկին էտլինին
ամէնէն հին եւ ամէնէն լաւ մէկ բարեկամը։

ԻՇԽԱՆ.— Ես Լիբէրտ Վայլերշայմ, իշխան
Լեօբօլտ Մարիա։

Ֆէրի.— Ներեցէք որ ձեր բնատնեկան խն-
դիրներուն պիտի միջամտեմ, բայց բայց ես էտ-
վինը շատ կը սիրեմ։

ԻՇԽԱՆ.— Կ'երեւայ ամէն բան գիտէք. ու-
րեմն լաւ է, այս խնդրի մասին ձեր կարծիքը
ի՞նչ է։

Ֆէրի.— Մեծ կարծիք մը չունիմ, յարգելի
իշխան. ես միայն իմ փորձառութեանս կը վստա-
հիմ և ձեզի սաչափը կ'ըսեմ որ հօր մը միակ
պարտականութիւնը իր զաւակը անոր սիրած
աղջկան հետ ամուսնացնել է։

ԻՇԽԱՆ. — Համարժեք կ'ըլլամ ձեզի, բայց այդ պարտականութիւնը ինչպէ՞ս կատարել կարելի է հազի ին դէմ. անոր սիրածը շանթանի հասարակ երգչուհի մըն է:

Ֆէրի. — Թողաւորեցէք ձեզի փոքր պատմութիւն մը ընեմ. պատմութիւն չէ, իրականութիւն մը: Ես ազնուական ընտանիքի կը պատկանիմ: Երիտասարդութեանս տեսնեցնաստացի մէջ կայրս Անհիթա անուանով երգչուհի մը սիրեցի, և մինչեւ հիմա չեմ կրցած մոռնալ: Այսօր 70 տարեկան եմ, Անհիթային հետ գիշեր մը եւս անցընելու համար ամբողջ կենքս կուտամ:

ԻՇԽ. — Այդ եղնաստա ըսուած տեղը ո՞ւր է:

Ֆէրի. — Նեսալաքէնի շրջակայքը. այն տաճանուն բոլոր երիտասարդութիւնը այս գեղեցիկ երգչուհիին շուրջը կը դառնար. բայց վերջապէս քաղաքին կառավարիչը՝ Կէզան՝ ամուսնացաւ Անհիթային հետ: Սակայն կարճ ժամանակ մը յետոյ Անհիթան այրի մեաց:

ԻՇԽ. — Անհիթա, Անհիթա... այրի՞ մեաց... կառավարիչ Կէզայէն... վստահ էք ձեր ըսածներուն:

Ֆէրի. — Ներեցէք որ հասկցնեմ, սա անոր լուսանկարն է, տեսէք: Մինչեւ հիմա գրպանս կը պահեմ այդ նկարը, ա՛խ, Անհիթա, ամբողջ կենքս կը զոհէի՝ եթէ կարենայի քեզի հետ գիշեր մը եւս անցնել:

ԻՇԽ. — Կինս... կինս...

Ֆէրի. — Ի՞նչ եղանք, իշխան, արգիօք դո՞ւք ալ ծանօթ էիք:

ԻՇԽ. — Այո՛, քիչ մը... Աստուած իմ:

ԱՆՀ. (Մտնելով). — Սիրելիս Լէօթու Մարիա, ո՞ւր է հազի:

ԻՇԽ. — Հա՛, դու՛ն ես, եկա՛ւր, եկա՛ւր որ տեսնուինք:

ԱՆՀ.— Ի՞նչ կայ, բան մը պատահեցաւ էտ-
վինին... տ', Ֆէրքօն:

Ֆէրի.— Անհիլթան. ներեցէք որ ինքզինքս
ներկայացնեմ ձեզի. ես, Ֆէրի Քերէքէշ Եէնսաաթ,
շանթաններու սիրահար և երգչուհիներու պաշա-
պան: Ձեր թոյլատուութեամբ (մեկուսի) հապը կը-
լեր է: (Կ'ելլէ):

ՏԵՍԻԼ Ժ.

Իսխան—Անհիլթա

ԱՆՀԻԼԺ.— Լէօթօլտ Մարիա, ինչո՞ւ այդպէս
արձանի պէս նստեր ես: Վարը ինչեր կ'անցնին
կը դռնան, դիտե՛ս. մեր Շթասին Պօնին հետ...

ԻՇԽ.— Հիմա ատոր կարգը չէ. դուն ինձի
պատասխան տուր նայիմ: Ո՞ւր է Եէնսաաթան, մ'ի
է կէզան, և ի՞նչ է երգչուհին: Ինչո՞ւ չէք պա-
տասխաներ. ըսել է ճիշտ է, դուն երգչուհի մըն
էիր... խեղճ էտվին... ժառանգական ախտի մը
զօհն է. խեղճ էտվին:

ԱՆՀԻԼԺ.— Բայց Լէօթօլտ Մարիա...:

ԻՇԽ.— Լսեցէ՛ք, ըսել է իշխան Վէյլէրյայմը
իրբեւ կին՝ երգչուհի մը ապրեցողցեր է. իսկ հիմա
երկրորդ երգչուհի մը եւս, ի՞նչ կը յուսայի, ի՞նչ
եղաւ:

ԱՆՀԻԼԺ.— Լէօթօլտ...:

ԻՇԽ.— Լսեցէ՛ք, և դուրս ելէք: (Կ'երբան):

ՏԵՍԻԼ Ժ.

Պօնի Սիլվա Էսվին Շթասի

ՊՕՆԻ.— Սիլվան ետեւէս կուգայ կտր. ամէնքը
ինձի մէկ մէկ խաղ ըրին, խաղ մըն ալ ես անոնց
ընեմ: Ան է կարծեմ: Ալլօ, ալլօ, դո՞ւն ես էտ-
վին... Ես հմ, Պօնի... ձայնդ ինչո՞ւ կը դողայ
կոր... ատ ի՞նչ է, երեսիդ գոյնը ճերմակ հաւկիթ
է դարձեր... Ի՞նչ, ի՞նչ, ի՞նչ... տ'ի, է՛վին,
ի՞նչ կ'ընես, խենդութիւն չուղեր, ձայնդ խեղ-
դուեր է կարծես. ոտքդ պազնեմ ատ արձանալը:

ձեռքէդ ձգէ, Սիւլվան առանց քեզի չկրնար ապ-
րիլ, Թարճանակը ձեռքէդ ձգէ՛ ըսի. բայց կ'աղա-
չեմ՝ էտվին, Երիտասարդ հասակի մէջ զոհուիլ...
հոգիդ սրեալ վայրկեան մը կեցիր:

Սիւլվ. — Ձգէ՛ ես խօսիմ:

ՊՕՆԻ. — Աստուածդ սիրեա ձգէ՛ Սիւլվա, ըն-
կեր մը պիտի կորսնցնեմ, կատակի տալեն չէ:
Ըսէ՛, էտվինս, ես քու հոգի՛դ եմ թէ չեմ: Մի՛
բարկանա՛ր, սիրելիս, մի բարկանա՛ր, Թարճանակը
իմ կողմս մի՛ բռնեք. ո՞վ, Սիւլվան, այո՛, հօս է...
քենէ կը խնդրէ կեր որ... Ի՞նչ պիտի ըսես...
Սիւլվան կ'ըսէ որ...

Սիւլվ. — Ըսէ որ խենդի պէս կը սիրեմ զինքը:

ՊՕՆԻ. — Ըսեմ:

ԷՏՎ. — (մտնելով ներս) Սիւլվա՛:

Սիւլվ. — Էտվին:

ՊՕՆԻ. — Էտվինը խենդի պէս կը սիրեմ, կ'ը-
սէ կոր, եթէ ան մեռնի ես ալ կը մեռնիմ բնաւ,
մի՛ քաշեք Թարճանակը մի՛ քաշեք. գոնէ վերջին
խօսքդ բռնէ:

ԷՏՎ. — Կը սիրեմ Սիւլվան:

ՊՕՆԻ. — Հէ՛, յուսահոգի էտվինը հօս է եղեր:
Երթամ Շթասին կանչեմ. Ա՛հ, սքսթ. եթէ տես-
նամ որ էտվին Սիւլվային հեա է՝ կը խոտանամ
քեզի հետ ամուսնանալ, ըսիր, նայէ՛, կը պագ-
տուին կոր:

ՇԹԱՍԻ. — Հիմա հաւատացի այլեւս:

ՊՕՆԻ. — Ծննք ալ պագտուինք:

ԷՏՎ. — Պօ՛ր:

ՊՕՆԻ. — Ի՞նչ է. մենք ձեզի բան մը բռած
ունի՞նք: Իշխան և իշխանուհի Շարլ Մարիա Վալ-
լէրյայմ Բօնալտ էտվին, պատիւ ունիմ ձեզի ներ-
կայացնելու նշանածս՝ կոմսուհի Շթասին:

Սիւլվ., ԷՏՎ. — Կը շնորհաւորենք:

ՇԹԱՍԻ, ՊՕՆԻ. — Շնորհակալ ենք:

ՊՕՆԻ. — Երկու հարսէքք մէկ պիտի ընենք:

Վ Ե Ր Ձ

ԳԻՆ 30 ՂՐՈՒՇ
ԱՄԵՐԻԿԱ 30 ՍԷՆԹ

891.992
DN

avec Mlle MILOVITSCH
dans le rôle de SUZANNE

PROCHAINEMENT LA CHASTE SUZANNE

فرانسز نیاروسنره قوردی میلوویچ اوبرت قومانیاسی طرفندره
بو اقسام (چارداس) اوبرت ۳ برده اجرا ایدیلر جکدر

Téléphone
P. 1819

THÉÂTRE FRANÇAIS

Direction : J. LEHMANN

Bideau
à 9 h. 30

Troupe d'Opérettes Viennoise
CORDY MILOWITSCH

Direction : Maximilian SLADEK

Régisseur : Edi Winterfeld

..... Chef d'orch. Egon Overmann

SAMEDI 1er MARS A 9 H. 30

CZARDASFUERSTIN

Opérette en 3 actes de GILBERT

DISTRIBUTION

Léopold Maria, duc de Lieppert	Otto Weber
Anhilde, sa femme	Erika Nymgau
Edwin Ronald, leur fils	Walter Herrling
Comtesse Stasi, nièce du duc	Mizzi Will
Comte Boni Kanesianu	Fritz Steiner
Sylva Varescu	Cordy Milowitsch
Feri v. Keyekes, surnommé Feri bacs	Gustl Beer
Eugène v. Rohnsdorf.	Josef Möser
Kiss, notaire	Fred Lieske

Le premier acte se passe à Budapest, à l'Orphéum
Le deuxième dans une grande capitale, chez le duc de Lieppert
Le troisieme acte, dans un hôtel de la même ville
Epoque contemporaine.

Imp. MINASSE, Cité d'Alep, Péra

A partir du Mercredi 18 Mars
LA TROUPE ITALIENNE
de
GRAND OPERA

du chev. PODESTA

actuellement à NAPLES

BIENTOT FRASQUITA

Չ Ա Ր Տ Ա Շ

ՕՐԷՐԷԹ 3 ԱՐԱՐ

ԽՕՍԲ՝

ԼԷՕ ՇԹԱՅՆ ԵՒ ԵԷՆՊԱՀ ՊԵԼԼԱ

ԵՂԱՆԱԿ՝

ԷՄՄԷՐԻԽ ՔԱԼՄԱՆ

Թարգմանիչ ԵՒ ՐԷԺԻՍԷՐ

Ա Շ Ո Տ Մ Ա Տ Ա Թ Ե Ա Ն Ց

Ա. անգամ ներկայացուած է 1923 Ս. Զատկի Բ.

օրը, Բերա, Բըթի Շանի Թատրոնը:

Հրատարակութիւն ԿԱՎՈՒՅԻ

Տպագրութիւն

Մ. ՏԷՐ ՍԱՀԱԿՍԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ.

